JAVA-BODE.

EUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Woensdag 13 Mei.** **N°. 38.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Bij de Directie der Producten en Civiele Magazijnen.

Tot 1sten commies, de 2de commies *F. B. van Leeuwen.*
Tot 2den commies, de 3de commies *W. T. van Dinter.*
Tot 3den commies, de klerk *J. van Slooten.*

Militair Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, aan den chef over de geneeskundige dienst *C. W. R. Voigt.*

Vendutien.

Donderdag 14 Mei, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

en

Wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Duchaumont*, Batoe-Toelies, door *van Slooten*, *Morgan & Co.*

Vrijdag 15 Mei, voor het woonhuis van den heer *C. S. Wolff*, op Rijswijk, door *van Slooten*, *Morgan & Co.*

Maandag 18 Mei, uit hoofde van vertrek, ten huize van Mev. *van den Biesen*, op Tanah-Abang, nabij Gang Scott, door *Gebr. Roselje & Co.*
Zondag te voren te bezigtigen.

Dingsdag 19 Mei, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Woensdag 20 Mei voor de woning van Mev. de wed. *Neis*, te Weltevreden, bij de brug op de weg naar Cramat, door *B. J. Leon.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Sumatrasche weeskamer te Padang: van wijlen den heer *J. G. Duijkers.*

Door de Agenten der Sumatrasche Wees- en Boedelkamer te Paija-Combo: van wijlen *N. J. Keuchenius.*

Vertrekkende Personen.

J. A. Scherens. — *N. Altheer.*

Advertentiën.

Getrouwd :

P. A. VAN BLOMMESTEIN
en
J. J. DE BURLET DE STEENWEGHE.

SAMARANG, 2 *Mei* 1857. (1318)

Getrouwd :

Mr. S. C. H. NEDERBURGH
met
G. A. S. E. THEBEN TERVILLE.

BATAVIA, 8 *Mei* 1857.
Eenige Kennisgave. (1336)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, vrouwe *E. A. C. Hofstede* geboren *Oosthoek.*

BANDJERMASSING, 17 *Januarij* 1857, (1299)

Bevallen van eenen ZOON, *S. C. Stompendissel*, *Albrecht.* (1320)

AMBOINA, den 31sten *Maart* 1857.

Bevallen van eenen ZOON, *C. H. Pool, Döbel.*

BATAVIA, 29 *April* 1857. (1291)

Bevallen van eenen ZOON, *M. M. van Leer, le Conge.* (1319)

SAMARANG, 6 *Mei* 1857.

Bevallen van eene DOCHTER, *M. de la Rambelje*, *Tholen* (1329)

12 *Mei* 1857.

Heden ontving ik de treurige tijding van het overlijden op den 12den dezer, ten huize van Z. E. den Luitenant Generaal, Kommandant van het Indisch leger, te Batavia, van mijn' hartelijk geliefden broeder *P. Vis*, in leven gezagvoerder van het Nederlandsch koopvaardijschip *Rotterdam.* in den ouderdom van 57 jaren. Zijne vrouw en kinderen, verliezen in hem een braaf echtgenoot en vader, de maatschappij een goed burger, velen een opregt vriend en ik een liefhebbenden broeder.

(1340) A. VIS.

PASOEROEWAN, *den* 20 *April* 1857.

Den 15den April 1857 sneuvelde in een gevecht tegen eene overmagtige bende opstandelingen uit de Gomey Oeloe (Palembangsche bovenlanden) ter hoogte van de Pematang Pinang Serebo, onzen jeugdigen en beminden wapenbroeder, de 2de Luitenant *P. H. A. C. Göbel.*

Bij verschillende ontmoetingen met de muitelingen en de vermoeijenissen en ontberingen van allerlei aard, die de expeditionaire troepen zich sedert 4 April hadden moeten getroosten, had de 2de Luitenant *Göbel* zich aanspraak op aller achting verworven, door de moed en geestkracht, die hij daarbij steeds aan den dag legde.

Het leger verliest in hem een veelbelovend officier; ons ontviel een braaf en geacht kameraad, wiens nagedachtenis steeds in eere zal gehouden worden.

H. W. C. VAN STUBBE, 1e *Luit. der Inf.*
F. A. L. PERIÉ, 2e *Luitenant der Infanterie.*
Th. E. F. C. VON MAUNTZ, *idem.*
C. D. T. HUSEMANN, *Offic. van Gez.* 3e kl.

(1357)

Op den 27 April 1857, overleed te Batavia, vrouwe *Maria Christina Keuchenius* echtgenoot van

(1315) J. TROMP.

Eenige kennisgave.

In den vroegen morgen van den 29sten der vorige maand overleed alhier, in den jeugdigen leeftijd van ruim 21 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote *Carolina Wilhelmina van den Worm.* Eene korte doch hevige ziekte maakte, na een allergelukkigst huwelijk van slechts vijftien maanden, plotseling een einde aan haar mij zoo dierbaar leven.

(1298) G. L. C. TIHON.

SOERABAYA, 4 *Mei* 1857.

De Verkooping der Suikeronderneming TJILANGKAP op Woensdag den 13 dezer, is weder uitgesteld tot op een nader te bepalen dag. (1316)

Vendutie

Op Donderdag den 14 Mei 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer **Duchaumont**, Batoe-Toelis, door *Van Slooten*, *Morgan & Co.*,

van diverse meubelen, 1 goede pianino, 3 spannen goedgedresseerde wagenpaarden, bendiepaarden, wagens en bendies, etc. (1310)

Vendutie

op Donderdag den 14 Mei 1857,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,
à 4 pCt Vendusalaris,
van beschadigde Lijnwaden, Chitsen en diverse negotie-goederen.

(1267)

Op de Vendutie

van Donderdag den 14den Mei,

zullen door de Ondergeteekenden, tot sluiting van rekening, worden verkocht eene partij superieure Engelsche artikelen, zeer geschikt voor cadeaux, als:

Heeren en Dames toilet-necessaires.
Schrijf- en Haakétuis.
Werkdoosjes.
Reisnecessaires.
Scheermessen.
Porte-monnaies.
Notitie-Boekjes.
Portefeuilles (papier maché).
Snuifdoosjes, en
verder eene partij Galvanische kettingen, enz. enz.

(1306) JOHN PRYCE & CO.

Op de Vendutie

van Donderdag den 14den dezer,

zullen alsnog worden verkocht de ondervolgende **Wapenen**, alhier beschadigd aangebragt per *Jan Daniel.*

B. S. No. 100, 105, 106, 111, 113, 114. 116. 117. 120, 121, 122, 123, **12 kisten**, ieder inhoudende **20 stuks Geweeren met Bayonet.**

No. 125, 136, 164, 165, 166, **5 kisten**, ieder inhoudende **20 stuks dito dito.**

No. 150, 154, 155, 156, 158, **5 kisten**, ieder inhoudende **20 stuks Geweeren zonder Bayonet.**

No. 167, 168, **2 kisten**, ieder inhoudende **25 stuks Geweeren met Bayonet.**

Liggende in het Entrepôt alhier en aldaar te bezigtigen.

(1305) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 14 Mei 1857 zal worden verkocht:

fijn geslepen Glaswerk, onderschotels voor Hanglampen, wit porceleinen Eetserviezen voor 12 personen, Propatria Papier, gouden Horologies, Valkbier, Pale Ale, roode Wijn in kisten, enz. enz.

(1353) JOHN PRYCE & Co.

ZWART-JAN EN ZIJN MEESTER (*vervolg.*)

ANNEKE had zonder voorkennis van haren man, geheel uit eigen beweging, eenen stap gewaagd en hare schreden gerigt naar het groote huis van »Mijnheer MOBESTEIN", en had daar gevraagd niet naar den heer, maar naar de vrouw des huizes, die zij wist dat moeder was, en door de menschenliefde en moed van den man wiens gezin nu van gebrek verging een zoon had gevonden, die zonder hem in het water zou zijn omgekomen. Had die man daar in vorige dagen weinig danks voor gehad, toch meende *zij*, dat wanneer de vrouw van den redder kwam bedelen aan de woning der moeder van 't geredde kind, dat zij dan verhooring en hulp zou vinden, wijl toch 't moederhart klopt zoo wel onder 't ruischend satijn der weelde als onder het doffe wollen kleed der armoede. En inderdaad, zij werd geholpen, want zij was bij 't verlaten van den steenen dorpel een daalder rijker dan zij dien was getreden; maar de hulp werd zóó geschonken en het verbod om nooit weêr te komen zóó grievend uitgesproken, dat ANNEKE geen moeds genoeg overhield, om ten tweeden male hulpe te gaan zoeken. Van dien gang teruggekomen had zij haren man die poging en den uitslag niet verheeld, en ZWART JAN had er niet op geantwoord — misschien had hij die poging en zulk een uitslag wel voorzien. Maar toen de behoefte van twee lange winterdagen deze gift had verslonden, was de beurt aan hem om te gaan *vragen*; dat wil zeggen om een gang te doen, die, wanneer niet alle eergevoel reeds is gestorven, ook den armsten verarmde als hij dien onderneemt, de straatsteenen als tegen 't hoofd doet springen. Als hij dacht aan dien gang meende ZWART JAN te stikken, zoo zwaar lag die pligt op zijn hart; maar hij moest er als man en vader toe besluiten, want velen uit de Kolonie hadden 't zelfde reeds beproefd, de meesten te vergeefs, maar toch voor enkelen had de proef iets opgebragt. Op den avond waarop wij hem nu ontmoeten, keert hij van die pijnlijke wandeling terug. De uitslag er van was ook bedroevend. Hij is naar 't Algemeen Armbestuur geweest, om onderstand te vragen; maar de advocaat VAN SCHELLE had 't zoo geheel mis niet gehad, toen hij zeide, dat de »Heeren niet veel lust aan de Kolonie zouden hebben". De gebrilde, gepruikte, witgedaste »armenvaders" hoorden met buitengewoon veel geduld zijne klagten aan, en beklaagden hem uit den grond hunner harten; maar zij eindigden met te zeggen: dat het onderhoud van »de Kolonie" gedurende dezen winter een buitengewoon, geheel onverwacht bezwaar was, dat goed onderzocht en overwogen moest worden, eer men tot iemands hulpe kon overgaan. In allen gevalle kon het bestuur — zeiden zij — zich niet verpligt achten om hem te bedeelen; want het was de vraag of hij te E. wel armlastig was, daar hij van buiten af herwaarts was gekomen toen de fabriek reeds in vollen gang was. Het eenige wat men voor hem doen kon, was dat men aan het bestuur zijner geboorteplaats zou schrijven, om te zien of 't mogelijk ware daarmede omtrent zijnen onderstand eene schikking te treffen. Met deze blijken van deelneming en met die belofte werd hij afgescheept, en kon hij vertrekken om zijne schreden te wenden naar de diakenen der gezindheid tot welke hij behoorde. Broederen diakenen echter hadden weder andere redenen, waarom zij weigeren konden hem onder de bedeelden op te nemen. ZWART-JAN had, zoo lang hij aan de fabriek werkte, en daarna zoo lang zijne kleeren nog heel waren, even als ANNEKE, vlijtig het bedehuis bezocht; zijn zevental was er door den doop in 't verbond der Christenheid opgenomen; zijne oudsten bezochten zelfs alreede de katechisatie: maar beide, zijne ouders en die van ANNEKE waren dood-arme arbeiders geweest, die om kinderen te voeden te weinig verdienden, en om ze op te voeden verstand noch tijd hadden. Zij hadden dus God gedankt toen hunne kinderen zes of zeven jaren oud op eene fabriek aan 't werk kwamen, en daarbij was 't gebleven. Geen van beiden was lidmaat der Kerk; in hunne jeugd had niemand zoo verre voor hen kunnen denken en zorgen, en op lateren leeftijd hadden zij er, God dienende met hart en zin, en de kerk open ziende

Vendutie

Op Vrijdag den 15 Mei 1857,

Voor het woonhuis van den heer **C. S. Wolff** op Rijswijk, door *Van Slooten, Morgan & Co.*,

van eenen netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit spiegels, schilderijen, hang- en tafellampen, stoelen, tafels, consoles, ledikanten; voorts nog rijtuigen, waaronder een niew Europesche handwagen, 3 spannen goedgedresseerde overwalsche wagenpaarden, enz.

en precies ten 10 ure,

van een actie in de leening voor het gezondheid etablissement te Gadok, ten overstaan van de weeskamer.

(1311)

Vendutie

op Maandag den 18 Mei 1857,

uithoofde van Vertrek, ten huize van Mevrouw van den Biesen, op Tana Abang, nabij gang Scott, door *Gebr. Roselje & Co.*

van een netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit Mahonijhouten Canapés, Fauteuils, Stoelen, Kasten, Tafels, Consoles, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Tafel- en Theeservicezen, Zilver-, Pleet- en Glaswerk, een voor dit klimaat vervaardigde en nog weinig bespeelde Piano, enz., wijders Rijtuigen, Paarden, Martevanen, enz, enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen. (1337)

Verkoop van Koffij.

Op Maandag den 18 Mei 1857

zullen de Ondergeteekenden voor hun Commissiehuis, tegen 4 pCt. Vendu salaris, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan publiek verkoopen:

K 455 zakken PADANG KOFFIJ, wegende 132 picols, in bescheidene staat aangebragt per Ned. Ind. stoomboot *Soerabaya*.

(1354) GEBR. ROSELJE & Co.

Vendutie

op Dingsdag den 19 Mei 1857.

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, voor rekening van belanghebbenden:

van 80 kisten wit Sanigaren, min of meer beschadigd aangebragt. Lijnwaden, Glaswerk, Engelsche Gendies, Fransch Bier, Marbohouten Banken, enz., enz.

(1346)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Dingsdag aanstaande verkoopen, tot sluiting eener Factuur:

eene partij vierkante tapijten van 12 bij 12 en 9 bij 9 voeten vierkant, ronde tapijten en alkativen.

(1347) ABEELEN, DENNISON & Co.

Op de Vendutie van den 19den Mei zal verkocht worden:

eene bijzonder ligte Engelsche

REISWAGEN,

voorzien van linnen koffers (inmiddels uit de hand verkrijgbaar), als ook een **KINDERWAGEN**, aangebragt per schip *Eliza Thornton*, van Londen.

(1348) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

Op Woensdag den 20 Mei 1857,

voor de woning van Mevrouw de Wedüwe NIES, te Weltevreden, bij de burg op den weg naar Cramat, door *B. J. Leon*.

van diverse Meubelen, als Stoelen, Tafels, Ledikanten, hang en Tafellampen, zeer mooije Schilderijen, benevens een Palankijn en Wagenpaarden enz., enz.

(1333)

Vendutie

op Dingsdag den 26 Mei 1857,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, ten overstaan van het Kollegie van Boedelmeesteren,

à 1 pCt. Vendu Salaris,

van het perceel vroeger geannonceerd in de Java-Courant van den 21sten en 28sten Maart ll., toebehoorende aan **Ong Boenhian** en de erven van wijlen **Jap Hauw**, zijnde vóormelde vastigheid verdeeld in vijf toko's thans geoccupeerd door:

a. *De Handels-Vereeniging.*
b. *De Fiennes & Co.*
c. *Gaspers & Co.*
d. *Crone, van der Beek & Co.*, en
e. *B. van Leeuwen & Co.*

Nadere informatien te bekomen bij het kollegie voormeld, den advocaat Mr. **F. Junius van Hemert** en de ondergeteekenden.

(1356) JOHN PRYCE & Co.

Hout-Vendutie

op Woensdag den 27 Mei 1857,

naast de Gouvernements houtstapel plaats,

à 2 pCt. Vendusalaris,

door *Faupel & Co.*,

van eene belangrijke partij Balken, Rondhouten, enz., enz. afkomstig van de houtkap onderneming van den heer **D. Pietermaat**. (1345)

Verkoop van een Schip

Op Woensdag den 27 Mei 1857,

zal, bij publieke veiling aan den meestbiedende worden verkocht: het Fransche schip

NANTAISE,

groot 300 gemeten tonnen, ladende p. m. 450 tonnen, thans gevoerd door kapitein *H. Hairvaux*, zooals hetzelve alhier ter reede is liggende, met deszelfs Masten en verdere Rondhouten, staand en loopend Tuig, Zeilen, Ankers, Kettingen, Sloepen, enz. enz., volgens bij de ondergeteekenden ter inzage liggende Inventaris. Zoo mede eenige Inventaris goederen, welke, waarloos zijnde, afzonderlijk zullen worden geveild.

Nadere informatiën te bekomen bij

de Agenten,

(1326) FRASER, EATON & Co.

Bij de Ondergeteekenden zijn thans weder verkrijgbaar de alom zeer gunstig bekende

IJZEREN LEDIKANTEN

voor 1 en 2 personen en ook voor kinderen, de Echte **SCHEERMESSEN** van *Rodgers & Son's* en „ „ *Cowvan's* **AANZETRIEMEN.**

(1321) GEBRS. ROSELJE & CO.

Per *Victor*, van Londen:

SUPERIEURE PORTWIJN,

in kisten van een dozijn.

(1350) ABEELEN, DENNISON & Co.

PIANO STOELEN

van Maroquin Leder en van Damast, in soorten, bij

(1349) ABEELEN, DENNISON & Co.

S. B. van Kleeff & Co.

Passer Pisang en Rijswijk

Voortdurend te verkrijgen:

VERSCHE SAMARANGSCHE BESCHUIT

van het gerenommeerde Merk **I. F.** (1328)

BRUSSELSCHE LAMBIK,

Kenners bijzonder aan te bevelen.

(1322) VAN DEN MUIJSENBERG.

Belles Garnitures de Fleurs,

pour Robes et Coiffures,

Robes de bal à volants, jolis Chapeaux d'Enfants, Parfumerie, Crême d'Amende pour la barbe, Pâte pour les mains, Teinture pour les cheveux, Vinaigre de Bully, Eponges, Opiat, Poudre, Chapeaux de Dames, Brosses de toutes sortes, Gants glacés, **Mitaines** blanches et noir, assortiment de Rubans, Bas de Soie blancs, Souliers satin blancs.

Robes, Fleurs et Veciles pour Mariés, chez

(1328) M. JANET.

Ontvangen:

Een keurig Assortiment

PARIJSCHE HEEREN SCHOENEN,

uitmuntende door nette en smaakvolle bewerking.

Bij

(1332) B. J. LEON.

Gebroeders RACINE hebben ontvangen:

een fraai assortiment Horologiekettingen, Heeren- en Dames Horologiën, Pendules voor Salons en Bureaux, en Repetitie-Horologiën voor Fabrieken.

Daguerréotype Portretten, Juweelkistjes, Medaillons, enz. (1352)

S.B.vanKleeff&Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Pas aangesneden:

Fromage Gruyère.

(1324)

Directement de Paris,

par le **Nicolas Cezard:**

Fleurs, Barège, Balserine Satiné, Bas de Soie et Fil d'Écosse, Ruban, Gants, Écharpes de Barège, Broderies, Velour-Soie, Soie noir glacé, Voile de Marié.

(1313) Mme. LEROUX, *Cernut.*

POUDRE DENTIFRICE

de Mr. *Newbolt*, pour blanchir et conserver les dents, chez

(1297) M. JANET.

TE KOOP wegens vertrek, 2 span deugdzame **Overwalsche Paarden**, afkomstig van den Heer *Ganneb*, genaamd *Tengnagel*. Te bevragen bij

(1317) H. M. VAN DORP.

Te Koop voor *f* 500,—.

eene welluidende **nieuwe Piano op drie Snaren** gewaarborgd voor dit klimaat.

Benevens:

een extra **goede Violoncelle met houten kast en strijkstok** *f* 75,— bij

(1301) VAN DEN MUIJSENBERG.

TE KOOP Eenige wagens en paarden geschikt voor wagenverhuurderijen.

(1282) F. IHNEN.

voor ieder, waar hun gevoel geene behoefte aan gehad, en dat ze lidmaten moesten wezen om bedeeld te kunnen worden, daar hadden ze nooit aan gedacht, wijl ze nimmer gedacht hadden nooit bedeeling te kunnen noodig hebben. Men kon — dachten zij — evenwel een goed Christen wezen, al had juist de belijdenis der lippen die van het hart niet in 't openbaar uitgesproken. 't Is niet onmogelijk dat de heeren van de diakonie er evenzeens over dachten; want dat de belijdenis der lippen den goeden Christen, 't zij dan Lutheraan of Calvinist, of wat anders ook, niet aanwijst, ondervonden zij, die onder de bedeelde lidmaten vrij wat slechte Christenen en onverschillige kerkleden konden noemen; maar de kas der diakonie was alleen voor die geloofsgenooten bestemd welke hunne belijdenis mondeling hadden afgelegd, ook met den besten wil der wereld konden en mogten zij hem en de zijnen niet helpen. Het was hard voor iemand die, in de dagen toen hij verdiend had, zoo gaarne tot onderhoud van de stad zijner inwoning en van de kerk zijner keuze had bijgedragen; 't was bitter voor den gevoeligen man, die nimmer tekortschoot in pligtsbetrachting en Christendom in de uitoefening van liefde door 't geloof, gelegen zijn, zich een goed burger en een goed Christen mogt gevoelen — te hooren ontvaren, nu de honger hem bezocht, dat hij geen regt had, noch op ondersteuning van wege het burgerlijk bestuur, 't welk hem als een braaf burger en vlijtig huisvader kende, noch op hulpe uit de liefdegiften zijner geloofsgenooten! — Maar 't was evenwel niet anders, en hij kwam troosteloozer terug dan hij was henengegaan.

't Is dan niet zonder reden dat er eenige wrevel zigtbaar is op 't gelaat van den armen, dien wij nog een eindweegs vergezellen. Had hij geene oorzaak tot ontevredenheid over de maatschappij, die op elk belasting-register zijn naam had geschreven, maar dien naam nergens vond, nu 't er op aankwam zijn zwaren druk te verligten? Was dan ook hij niet een lid van het groote huisgezin dat hem zonder mededoogen uitstiet, de eerste maal dat hij eenen penning vroeg, die geen loon was voor volbragten arbeid? Zou 't geheel en alleen aan hem zijn te wijten, wanneer hij in zijne bitterheid eene beter ingerigte maatschappij in de plaats wenschte van die, welke, naar zijne ervaring, geen deel nam in zijn lijden? Zou 't zoo vreemd en volstrekt doemenswaardig zijn, wanneer hij eindelijk den eerbied afwierp voor hare vormen, voor hare wetten, voor hare regten? — Zoo veel is zeker, dat het gebeurde van dien avond meer goeds in hem vernietigde, dan in jaren weer kon worden hersteld; dat hij aan den kruisweg was gebragt, waar hij kiezen moest tusschen de inspraak van het goede, dat nog maar flaauw in hem voortwerkte, en het kwaad, dat er opflikkerde en dreigde in laaije vlammen naar buiten te slaan.

Terwijl bittere gedachten elkander in zijn kokend brein verdrongen, was hij zijne woning genaderd. Bij zijn binnentreden zag ANNEKE reeds dat de uitslag niet gunstig was, en toen hij met het hoofd op de handpalm geleund, zonder een woord te spreken zich tegenover haar nederzette, begreep zij volkomen dat er een moeijelijke gang was gedaan, en dat die tot niets had geleid.

— Hoe was 't, JAN? — vroeg ze ten leste, schuchter, als of zij begreep dat de bloedende wond door hare vraag nog verder zou worden opgereten.

— Hoe het was? het armbestuur weigert ons de bedeeling, omdat 'k hier niet armlastig ben, en de diakenen kunnen ons niets geven omdat we geene lidmaten zijn.

ANNEKE schreide; de laatste hope om iets, hoe weinig dan ook, voor hare verkleumde en hongerende kinderen te bekomen, was dus vervlogen, en nog eens, maar met andere oogen, dan te voren, zag zij de kamer rond, of daar niets meer was dat als overtollig van de hand kon worden gedaan. Men zegt wel eens dat de armen geen hart hebben voor 't geen zij bezitten, en in waarheid dat blijkt dikwerf, maar toch meestal in een goeden zin; want over het algemeen, en zeker niet minder dan door het geluk beter bevoorregten, stellen ook de armen meer prijs op hunne kinderen, die levende geschenken van Gods goedheid, dan op

TE KOOP Een Groot Erf bebouwd met een nieuw bamboes huis benevens eenige bijgebouwen en eenige opstallen gelegen nabij de post van Bidara Tjina en te bevragen bij den heer

(...4) W. F. G. POOL en VAN BERESTEIJN.

TE HUUR Een Huis met Planken Vloer, in de Gang Scott.

(...1) Mw. WALSHE.

TE HUUR Een huis op Parapattan. Te bevragen bij

(...93) J. F. MEIJER.

TE HUUR Een huis aan het Koningsplein. Te bevragen bij

(1290) W. F. G. POOL, qq.

Men vraagt te huur in den omtrek van Weltevreden, een huis met stalling en bijgebouwen. De huurprijs kan *f* 100,— tot *f* 160,— 's maands bedragen.

Adres bij de boekhandelaren

(1339) LANGE & Co.

Door Vertrek.

Kamers te Huur,

op de hoek van de Secretarielaan en Rijswijk. (Oostzijde). (1335)

Wordt Gevraagd *f* 5000,

tegen eene billijke interest.

Te bevragen bij den heer,

(1314) VAN DORP.

De firma *Ducommun & Bornand* heeft met heden opgehouden te bestaan, en is de heer *Ed. Bornand* met de liquidatie belast.

(1343) DUCOMMUN & BORNAND.

BATAVIA, 30 *April* 1857.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij hier een **Handelshuis** heeft opgerigt, onder de firma *Ed. Bornand & Co.*

(1344) E. BORNAND.

BATAVIA, 1 *Mei* 1857.

Mr. K. NEWBOLT, Dentist,

No. 11, Hôtel des Indes.

(1296)

MADAME POTIER,

a l'honneur de prévenir les Dames, que sa demeure actuelle est *à l'Entrée du Gang Campon Java*, faisant coin à la maison d'horlogerie de *Messieurs Ra... Frères*. Elle se recommande à leur bienveillance pour le Blanchissage de Robes, Tulle, Dentelles, etc. Spécialité pour nettoyage de Gilets, Vestes et Cravates. (1302)

J. Elzenaar,

Mr. Schrijnwerker,

woonachtig op **Noordwijk**, naast het Schoenmakers Atelier van den heer *Seuffert*.

Hij neemt de vrijheid zich in de gunst van het geacht publiek aan te bevelen. (1327)

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Vocaal- en Instrumentaal Concert,

toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames, op **Vrijdag den 15 dezer**, des avonds ten 7½ ure, in het lokaal van den Schouwburg,

zijnde het Programma in de Javasche Courant van gisteren bekend gemaakt.

REPETITIE op heden avond, ten 8 ure, in het Lokaal van de Societeit de Harmonie.

Namens de Directie,

(1325) C. VRIESENDORP, *Secretaris.*

BATAVIA, 13 *Mei* 1857.

INSTITUUT VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS

VOOR JONGE JUFVROUWEN TE BATAVIA.

De ondergeteekende heeft de eer mede te deelen, dat met primo Augustus haar Instituut zal worden verplaatst, naar het huis op het Koningsplein, thans bewoond door den heer *van Rijck*.

De bekende gezonde ligging en ruime localiteit dezer woning met bijbehoorenden fraaijen tuin, eigenen zich bijzonder voor dusdanige inrigting.

Zij neemt tevens de vrijheid onder de aandacht van ouders en voogden te brengen, dat het hulppersoneel aan het Instituut onlangs weder is vermeerderd door de aankomst uit Europa, van eene geëxamineerde Fransche secondante, en eene vrouwelijke bediende voor het huiselijk toezigt, en zij vleit zich hierdoor het bewijs te hebben geleverd, dat het bij voortduring haar streven is, zich het vertrouwen van ouders en voogden, hetwelk zij in zoo ruime mate mag ondervinden, blijvend waardig te maken, waarom zij dan ook haar Instituut op nieuw durft aan te bevelen.

(1330) A. KLUSSMAN, geb. *Wendt.*

GEVONDEN,

op den laten avond van Dingsdag den 5den dezer, op den weg naar *Buitenzorg* eene **KAT**, wit met zwarte borst, eenen knoopvrijen langen staart, de hoedanigheid der Katten eigen, niet bezittende, aangezien dezelve zeer tam en goedaardig is.

De daarop regthebbende kan dezelve tegen terugbetaling van het kostende dezer advertentie in ontvangst nemen bij den Baba **TJIC-TJAC**, gang *Pinang*, 3de huis van *Kampong Miskin*, die het beest in den kost heeft, en zich verder met deze affaire belast. (1341)

Weggeloopen.

Een **Newfoundlandsche Hond**, zijnde Reu, zwart lang harig met wit geteekende borst en pooten.

De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve terug te bezorgen bij den Boekhandelaar *van Dorp* alhier, kunnende op eene goede belooning rekenen. (1308)

Wordt ten spoedigste verlangd een **Administrateur** op eene Suikerfabriek, gelegen in de residentie Cheribon, voorzien van goede getuigschriften en volledig bekend met den geheelen omslag van zoodanig eene onderneming.

Gegadigden gelieve zich met gefrankeerde brieven onder Letter VH. te adresseren aan den Boekhandelaar

(1355) VAN DORP.

Eene Europesche Dame wenschte eenige onder- of moederlooze kinderen aan hare zorg toevertrouwd.

Adres franco Lett. H. bij den boekhandelaar

(1281) VAN DORP, te Batavia.

Une Demoiselle de la religion protestante, désire se voir replacée comme **Gouvernante**.

S'adresser sous l'initiale H. chez Mrs.

(1280) LANGE & Co., Libraires à Batavia.

De ondergeteekende neemt de vrijheid zich aan te bevelen tot het geven van Privaat lessen in verschillende vakken van Lager- en Middelbaar Onderwijs. Ten zijnen huize te Batoe-Toelis, bestaat tevens gelegenheid tot beoefening van den Zang, de Piano Muzijk, en het aanleeren van vrouwelijke handwerken.

(1338) R. J. L. WEIJHENKE.

KUNSTHANDEL

van Haren Noman & Kolff.

Direct van de volgende Fabrieken ontvangen:

De beroemde **Acromotische Telescopen** of Zakverrekijkers, van *Geo. Dollond*, te Londen.

Veld- en Verrekijkers (waaronder de bekende **Lunette d'Officier**, met kunstmatige Afstandmeter), van *Lerrebours & Secretan*, te Parijs.

Scheepskijkers, van *Charles-Chevalier*.

Tooneel- en Sterrekijkers, van *J. Molteni & Co.*

Microscopen, van *Lerrebours & Secretan* en *Oberhauser & Harnack*.

Fijne en goedkoope **Instrumentdoozen**, van *Lerrebours & Secretan*.

Eene collectie **Brillen, Lorgnetten en Vergrootglazen**, in zilver, schildpad en staal, van bovengenoemde Optische Instrumentmakers.

Uitvoerige Catalogussen van alle Photografische, Daguerreotype, Optische, Physische en Chemische Instrumenten en Toestellen, van de huizen *Lerrebours & Secretan*, *Oberhauser & Harnack*, *Charles-Chevalier* en *Molteni & Co.*, zijn ter inzage, terwijl de ondergeteekenden zich met commissiën voor alle hunne artikelen belasten, staande met genoemde Parijsche firma's in directe relatie.

(1334) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LIBRAIRIE ÉTRANGÈRE

VAN HAREN NOMAN & KOLFF

BATAVIA ET SAMARANG.

Bescherelle, Dictionnaire National de la langue Française, 2 gros vol. rel. en cuir *f* 60 —.

Bouillet, Dictionnaire d'Histoire et de Géographie, 2 gros vol. idem *f* 45.—.

Guillaumin, Dictionnaire de Commerce et des Marchandises, 2 gros vol. idem *f* 50.—

Laboulaye, Dictionnaire des arts et des Manufactures, 2 gros vol. idem *f* 60.—.

Bonnefoux et Paris, Dictionnaire de Marine à voiles et à vapeur, 2 gros vol. idem *f* 38.—.

Coquelin et Guillaumin, Dictionnaire de l'économie politique, 2 gros vol. idem *f* 35.—.

Sandelin, Répertoire Générale d'economie politique, 6 vol. rel. *f* 40.—.

Mr. Culloch, Commercial Dictionary, Edit. 1856, bound *f* 50.—

Anquetil et la Croix, Histoire de France, 6 vol. illustré, rel. *f* 36.—.

Guérin, Histoire Maritime de France, 6 vol. rel. et illustr. *f* 36.—.

La Martine, Oeuvres Complètes, 6 vol. rel. et illustr. *f* 36.—.

Lazimirsky, Le Koran, relié en cuir *f* 9.—. (1351)

JAPAN.

Ontvangen het belangrijke werk:

Wilhelm Heine. Reis om de wereld naar Japan met de amerikaansche expeditie in de jaren 1853, 1854 en 1855.

Een fraai boekdeel in linnen band met veel platen ad *f* 15,—. Bij

(1272) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Romans illustrés

une Collection complète, chez

(1273) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Het Stoomschip *Langan Lamongan*

vertrekt van **hier** den 14den **naar Samarang** en **Soerabaya**, om van daar den 23 a. s. via **Samarang** naar **Batavia** terug te keeren, om op den 30sten zijne gewone vaart van hier naar **Samarang** te hervatten. (1312)

...er stoffelijke bezittingen. ANNEKE wilde alweder ... haar goed afstaan, als er nog maar geldswaardig ... te missen ware; — is het wonder? De trouwe ...der had gaarne zich-zelve verkocht en in eeuwigdurende slavernij begeven, als daar gelegenheid toe was geweest. Wat doet eene trouwe moeder niet, om ... kinderen te redden!

...r onderzoek bleek vruchteloos te zijn, want het ... even opheffende, snikte zij; — En wat nu?

Wat nu? — antwoordde ZWART JAN op wrevelen ... — al doe ik 't noode, ik zal doen wat gij reeds ... deedt en aan GROBESTEIN gaan herinneren, dat ... hij iets schuldig is voor 't leven van zijn kind. ... hij mij hulpe weigert, of als hij volhoudt mij ... woord te staan, dan ontzie ik niets meer, en ...elen langs de huizen, gelijk reeds menig ander ... Kolonie.

... eene smart, innige zielesmart lag er in die ...! ANNEKE wilde iets zeggen om hem van bede... dat vernederend en daarom afschuwelijk uiterste ...houden; maar eer zij 't woord op de lippen ...ook er een flaauwe kinderstem, die de beelden ...rek en ziekte zoo levendig voor haren geest ... dat zij er van huiverde. ZWART-JAN voelde ...t als huisvader, en zonder verder een woord ...en, zonder zelfs naar ANNEKE om te zien, stond ... ging. De moeder zag hem met een beklemd hart na, en toen hij weg was schreide zij bitter; wetende hoe veel 't hem kosten moest, die 't hart zoo hoog droeg, om loon te vragen voor betoonde menschenliefde, en als hem dat geweigerd wierd — zoo als 't hem stellig geweigerd zou worden — dan op de straat, die hij als fatsoenlijk man had betreden, met ontblooten hoofde en kermend, elken voorbijganger aan te spreken en na te kruipen om eene aalmoes.

Hij ging haastig en als gejaagd voort: 't was — dacht hij — nu eenmaal zoo ver gekomen, en hoe eer 't bezoek achter den rug was, hoe beter. Zijn weg bragt hem voorbij de herberg, waar hij vroeger een van de geachtste bezoekers was geweest. In langen tijd had hij daar geen voet gezet, al had de waard misschien gaarne hem geborgd of zelfs om niet gegeven; maar nu, eer hij, geheel vervuld van de ellende in zijn huis, nog aan de herberg dacht, was hij door eene groep zijner kameraden omringd, die binnen zou treden, en zoodra zij den koning van de buurt herkenden een gejuich aanhieven en hem dwongen om met hen te gaan.

— Gij komt als of ge geroepen waart, ZWART JAN! — riepen ze dooreen — als we geweten hadden waar ge te vinden waart, hadden we je juist gehaald! Men wil dat er raad belegd zal worden in *den Engel!* Ieder zegt dat er met ons een eind aan komen moet, en als ze ons van de Armen niet helpen, dat dan GROBESTEIN ons moet helpen. Loop mee binnen! Er zijn groote heeren in de stad die ons raad willen geven!

ZWART JAN verloor ongaarne een oogenblik van zijnen tijd, omdat hij wist hoe er in zijn huis naar voedsel werd gehunkerd; maar een denkbeeld dat in hem opkwam, en een lichtstraal scheen, noopte hem in te treden. Hij zag dat er een booze geest in die menigte was; de armoede had hen gelijk gemaakt aan dezulken die niets te verliezen hebben; er was kwaad zaad in hunne harten gestrooid, en misschien wilden de »groote heeren in de stad" door middel van de Kolonie zich aan GROBESTEIN wreken. Ook tot hem waren reeds dikwijls inblazingen gekomen, die hij soms met welgevallen had gehoord, doch bij nadenken immer verworpen; hij zag 't echter, die stem der verleiding had bij de meesten gehoor gevonden, misschien binnen een uur zou hij GROBESTEIN om hulp kunnen vragen, niet op grond van eene dienst die reeds vergeten was, maar van eene andere en nieuwe die hij nog bewijzen kon.

(*Wordt vervolgd.*)

Passage naar Rotterdam

met het snelzeilend voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt fregatschip **ROTTERDAM**, kapitein **W. H. Kusman** qq, hebbende aan boord een geprommoveerd geneesheer en eene melkgevende koe, om in de tweede helft der maand Mei van hier te vertrekken.

Een plan der inrigting ligt ter inzage bij

de Agenten

(1292) REIJNST & VINJU.

BATAVIA.

Wij waren in de gelegenheid op Vrijdag den 1sten Mei, alhier bij te wonen de vergadering van contribuanten aan het gesticht voor verwaarloosde en hulpbehoevende kinderen te Djatie, thans tijdelijk te Passar Bahroe gevestigd, en willen kortelijk het belangrijkste, dien avond door ons gehoord, aanstippen terwijl het ons verheugen zal, wanneer onze mededeeling mag strekken om de belangstelling van het publiek in die jeugdige inrigting meer en meer te doen toenemen.

In eene hartelijke aanspraak wees de President der Directie, de Heer *Francis*, op het gelukkig slagen der inrigting, gedurende het laatste jaar; hoe de liefdadigheid der contribuanten nog een saldo in kas overliet van circa *f* 2500 en zulks niettegenstaande de groote uitbreiding aan het gesticht gegeven, waarin thans 33 ongelukkige kinderen worden verpleegd, terwijl nog 9, wegens gebrek aan ruimte, op de lijst der landidaten werden geplaatst.

ZEdG. bragt hulde aan de Directie van het Parapattan-weezen-gesticht, wier welwillende medewerking werd ondervonden door de overname van een viertal pupillen van het gesticht, voor welke door de zorg der Directie van het Djatie Gesticht, aan de vereischten tot de opname bij eerstgenoemde inrigting kon worden voldaan.

Ook uitte bij ten slotte den wensch, dat spoedig de belangstellende medewerking van het publiek de Directie moge in staat stellen, om het plan tot vestiging van eene inrigting voor handwerken en ambachten bij het Gesticht te kunnen verwezenlijken.

Daarna werd het verslag gelezen onder ultimo *December* 1856.

Dit stuk, hetwelk eerdaags door den druk zal worden openbaar gemaakt, bevestigt ons in de gunstige meening, omtrent het nut en de doelmatige werking dezer inrigting.

Voorstellen tot uitbreiding der Directie, enc. werden toen behandeld en behalve de Heer *H. M. van Dorp* en *F. J. P. Storm van 's Gravesande*, die reeds vroeger tot de Directie waren toegetreden, staande de vergadering de Heer *D. Jeannette Walen* herkozen, en verder daartoe uitgenoodigd de H. H. *D. J. Uhlenbeck* en *G. J. C. Kolff*, die beiden welwillend die uitnoodiging aannamen.

Daarna bragt de WelEerw. Heer Ds. *J. G. G. Bierhaus* der Directie namens de aanwezige contribuanten, den dank voor het verrigte, en wenschte haar 's hemels besten zegen op hare verdere pogingen in het belang van ongelukkigen.

Nadat de aanwezigen zich een oogenblik bij de pupillen hadden begeven, wier aanblik en kinderlijk gezang bijdroegen, om het genot van den avond, in het bewustzijn van welgedaan te hebben, te verhoogen, ging elk ieder hunner naar huis met het bewustzijn dat met zijne bijdragen, in het belang van ongelukkigen, als het ware gewoekerd was.

Mogten wij in het afgeloopen jaar (*Java-Bode* 16 Februarij No. 14) met genoegen wijzen op de vruchten, die deze weldadige en menschlievende inrigting, hoezeer nog in haar kiem, toen reeds droeg, niet minder vreugde was het ons te ontwaren, dat onze pogingen als toen aangewend tot aansporing harer ondersteuning, niet vruchteloos zijn gebleven en geenszins twijfelen wij of deze mededeeling van haren tegenwoordigen betrekkelijken gunstigen toestand, welke haar niet zoo zeer doet uitkomen, zal ook nog meerdere harten aanmoedigen hun penningskee af te zonderen, om, onder den zegen der Voorzienigheid, tot den bloei van dit gesticht bij te dragen en het wereldlijk en geestelijk heil van zoo veel jeugdige ongelukkigen, die anders der armoede en volslagen verlatenheid ten prooije zouden zijn, te bevorderen.

— Het Stoomschip *Soerabaya*, van welks lang uitblijven op zijne reis naar Padang en de daardoor te weeg gebragte ongerustheid, wij in onze Nommers van den 25sten en 29sten April melding maakten, is in den achtermiddag van den 8sten dezer ter reede alhier aangekomen.

Den 5 April jl. van Padang vertrokken, kreeg dit vaartuig op de hoogte van Indrapoer een defect aan de machine, waardoor het genoodzaakt werd de reis naar Benkoelen zeilende te vervolgen, en kwam den 10 daaraanvolgende in de Poeloe baai ten anker.

Na aldaar het bekomene defect te hebben hersteld, vertrok de *Soerabaya* te gelijker tijd met de *Palembang* 's middags ten 2 ure van den 7 dezer uit de Poeloe baai, en kwam eerstgenoemde, na de geheele reis te hebben gestoomd, alhier in den achtermiddag van den 8sten, één uur vóór de *Palembang* ten anker.

De *Soerabaya* had ook een lek, hetwelk men echter op de reis meester is gebleven.

— Naar wij vernemen zijn er in de maand April in de bovenlanden van Palembang, en meer bepaaldelijk in de Gomey Ooloe, onlusten uitgebroken, die verschillende ontmoetingen met onze troepen ten gevolge hebben gehad.

In een gevecht op den 15 April, ter hoogte van de Pematang Pinang Seribo, alwaar de opstandelingen zeer talrijk waren, sneuvelde van onze zijde een tweede luitenant en twee manschappen, terwijl twee officieren en drie soldaten ligt gewond werden. Ook de Inlandsche bediende van den gesneuvelden officier werd vermoord.

Met verlangen zien wij nadere berigten dienaangaande te gemoet.

— Op den 11 dezer vertrok met de *Koningin der Nederlanden* naar Singapore, om van daar de reis met de landmail naar Nederland, ten gevolge van zijn tweejarig verlof derwaarts tot herstel van gezondheid, voort te zetten, de kolonel, adjudant des Konings en buitengewone dienst, E. C. C. Steinmetz, ridder der militaire Willemsorde van de 4de klasse, chef van den staf van het Indische leger.

Zijne Excellentie de bevelvoerende Generaal, een groot aantal hoofd- en subalterne-officieren en civiele ambtenaren bevonden zich bij het vertrek van dien hoofdofficier aan den boom, om hem daar nog een laatst vaarwel toe te roepen.

Sedert bijkans eene vierde eeuw in deze gewesten en in dien tijd van 1sten luitenant der genie tot zijnen tegenwoordigen rang opgeklommen, zoo werd de kolonel Steinmetz algemeen geacht, en hooggeschat, zoo om zijne militaire verdiensten, als om zijne zucht tot bevordering van kunsten en wetenschappen, handel en nijverheid en de herinneringen daaraan doen dan ook gewis door velen de opregste wenschen voor zijn spoedig herstel en behouden terugkomst uiten.

— De Chinesche koelies aan boord van de *Henrietta Maria*, waarvan wij in onze nommers van den 2 en 6 dezer gewag maakten, zijn, naar wij vernemen, dezer dagen ontscheept en naar den Chinesche tempel te Kampong Baharoe overgebragt.

Wij zijn in de gelegenheid het volgende medetedeelen nopens eene ontmoeting van Z. M. stoomschip *Etna*, gecommandeerd door den kapitein luitenant ter-zee *A. Clarkson*, met rooverspraauwen nabij het eiland Boeroe (Molukkos).

Op de terugreis van Gorontalo naar Amboina werd de reede van Kajeli op Boeroe even aangedaan, ten einde den stand van zaken aldaar, ten gevolge der nieuwelings uitgebrokene pokziekte, op te nemen.

Den 11den April jl. omstreeks $3^1/_2$ uur, kwam het stoomschip op die reede, doch daar niemand, als naar gewoonte, kwam, om den aan boord zijnden gouverneur der Moluksche eilanden te ontmoeten, werd het vermoeden opgevat, dat de bevolking, wegens de heerschende pokziekte, de wijk naar het gebergte had genomen.

Terwijl intusschen het stoomschip niet ten anker kwam, maar op en nederhield, bekwam men, door eenen oppasser van den opziener van Boeroe, de Fretes, het berigt, dat eenige uren voor den middag, om den Noord-Oosthoek van de Kajeli baai bij Tandjong Kramat, was gezien eene rooversvloot, en dat de opziener, om de praauwen te verjagen, die reeds een vijftal menschen hadden geroofd, derwaarts was vertrokken.

Er werd dadelijk besloten naar het opgegeven punt te stoomen. Nabij den Zuid Oosthoek der Kajeli-baai kwam de orang kaja van Waijsama aan boord, om kennis te geven, dat drie groote Balangninische zeeroovers praauwen, die tusschen Tanjong Kramat en Tanjong Kaijoe-poeti langs de kust roeiden, waren gezien en dat de eerste tijding van hare verschijning op dien dag bij den opziener omstreeks 12 uren was ontvangen door eenen inlander, die mededeelde, dat de roovers dien morgen van Ketang en Manipa voor de baai waren verschenen, en kort daarop, eerst drie en later twee personen hadden geroofd en toen om de zuid waren gestevend.

Daarop had de opziener met den meesten spoed twintig burgers, behoorlijk van geweren en munitie voorzien, alsmede een twintig à dertigtal negorijs inwoners bijeen verzameld en met die inderdaad zeer geringe magt, in een paar orembaijen, moedig de zeeroovers achtervolgd.

Deze tijding kwam nagenoeg te half vijf ure. De opziener de Fretes had het stoomschip zien aankomen en mitsdien den orang kaja opgedragen om kondschap te geven; doch hetzij dat deze zijnen last niet genoeg had begrepen of geen middel gevonden, voor het binnen stoomen der baai van de *Etna* berigt te geven, waren met het naar de reede stoomen en terugkeeren twee kostelijke uren verloopen, die zoo als nader zal blijken, den zeeroovers de gelegenheid hebben verschaft met twee praauwen te ontkomen.

Intusschen werd met de meeste kracht naar de aangeduide plaats gestoomd.

Den opziener van de Fretes zag men nabij Tandjong-Kramat langs het strand met zijne kleine magt oprukken.

Eene in der haast vlugtende Tabelloresche praauw met vijf personen had kort te voren een paar schoten met de zeeroovers gewisseld.

De djoeroemoedi daarvan verhaalde, dat zij pas den tweeden hoek Tandjong Koijoe-poeti waren omgeroeid.

Een paar kleine sampangs, waaruit de menschen kort te voren geroofd waren en eenige manden, waarschijnlijk met goederen, door de roovers geroofd, werden drijvende gezien.

Zoodra men den hoek om was, kreeg men de drie roovers praauwen in zigt, die zoodra zij zagen, dat zij het stoomschip niet konden ontloopen, behendig van de gesteldheid der kust gebruik maakten, door zich achter een vooruitstekend rif in slagorde te plaatsen, welke plek hun dus volkomen bekend was.

Ongeveer kwart voor zes ure was de *Etna* daar ter plaatse; de zee was hol, de branding hoog, het rif stak ver vooruit, zigtbaar door verkleuring van water, terwijl nergens ankergrond was. De duisternis begon bijna te vallen en aan landing was wel niet te denken.

De praauwen hadden de Hollandsche en eene witte vlag geheschen, doch op een los schot maakten zij geene beweging om zich te onderwerpen, maar bereidden zich voor tot tegenweer. Het bleek toen dat er drie Balangnineesche zeerooverspraauwen van de grootste soort waren, volgepropt met roovers en geroofde menschen.

Het stoomschip opende daarop het vuur, meest met kartetsen, en voor dat het duister was, was eene praauw in den grond geschoten, de tweede zwaar lek en de derde ook beschadigd.

De invallende duisternis belette het werk der vernieling voort te zetten en het bleef ook onmogelijk met de sloepen te ageren. Intusschen had men gezien, dat de roovers gedurende het vuren over boord sprongen en zich aan wal redden, terwijl een aantal hunner in het water bleven, om de praauwen zoo mogelijk vast te houden.

Gedurende den nacht werd met de meeste waakzaamheid op en neer gehouden, doch het bleek, bij het aanbreken van den dag, dat twee praauwen, onder begunstiging der duisternis, in weerwil dat de eene half door schoten en de andere lek was, middel hadden gevonden te ontsnappen, waarschijnlijk door langs de kust op te roeijen en, daar zij niet zigtbaar waren, maar de roovers wel het stoomschip konden zien, eene tegenovergestelden koers te nemen.

Den volgenden dag was de opziener de Fretes met zijne manschappen aan het strand. Hij was ongeveer te zeven ure den vorigen avond daar gekomen, een half uur nadat de roovers de plaats hadden verlaten, zeer tot zijn geluk, daar hij, bij een treffen veel kans zou hebben geloopen voor de overmagt te bukken en het slagtoffer te worden van zijne pogingen, om de roovers te achterhalen.

Door de Alfoeren werden dadelijk aan het strand gebragt 26 geroofde menschen, bij deze gelegenheid ontkomen, die onmiddelijk aan boord van de *Etna* werden opgenomen. Velen der roovers waren, volgens hunne opgave, bij dit gevecht gesneuveld, doch men kon het getal niet gissen, uithoofde zij gewoon zijn, hunne dooden medetenemen. Aan het strand vond men echter twee dooden, die bij de overhaasting niet schijnen te hebben kunnen medegevoerd worden.

Hierop stoomde de *Etna* langs de Zuidkust tot nabij den hoek Batoe Peggo, zonder dat bij een scherp onderzoek iets werd ontdekt. Het was blijkbaar, dat de roovers de kust hadden verlaten, daar zij met roeijen onmogelijk zoo ver hadden kunnen komen.

De *Etna* stoomde alsnu weder naar de Kajeli baai, ten einde het resultaat te vernemen van de nasporingen van den opziener de Fretes en de Alfoeren, om vlugtelingen te redden en soms achtergeblevene rooveers op te vatten.

Bij de aankomst der *Etna* in den achtermiddag, waren nog 25 vlugtelingen gevonden en 7 roovers opgevat, zoodat buiten deze opgevatte 7 zeeroovers, in het geheel 51 menschen van onderscheidene plaatsen geroofd, zijn gered geworden, daaronder twee der vijf dien morgen geroofde Kajeliërs.

Uit de opgaven der geroofde menschen bleek, dat deze rooversvloot dezelfde was, welke de *Etna* in de maand Maart jl., vergeefs langs de kusten van Goram en Ceram had opgezocht, en dat de zeeroovers, na op de noordkust van Ceram, op Goram en op Keij een aantal menschen te hebben geroofd, den togt hadden voortgezet naar de Aroe-eilanden, van waar zij naar Banda overstaken en vervolgens de baai van Ambon opzochten, hebbende zij toen langs de oostkust van Ambon en de eilanden Kelang en Manipa, denzelfden dag, eenige uren voor de komst der *Etna*, de baai van Kajeli bereikt. Op dezen togt hadden zij, volgens opgave der gevangenen, tusschen de 80 en 90 personen geroofd, voornamelijk van Aroe, Keij, Goram en Ceram, terwijl zich onder de bevrijden ook bevonden Boetonnezen en Ternatanen.

Sumatra's Westkust. In het begin der maand Maart werd uit de zuidelijke afdeeling berigt, dat het te veld staand rijstgewas veel geleden had door de geheerscht hebbende droogte. Latere tijdingen luiden gunstiger, doordien in den laatsten tijd veel regens gevallen zijn.

Men koestert alsnu de hoop dat de oogst als gewoonlijk zal uitvallen. Desniettemin zijn de noodige voorzorgsmaatregelen genomen door aanplanting van een tweede gewas.

Eene pok-epedemie, evenwel van geen ernstigen aard, is onlangs te Padang uitgebroken. Door het bestuur zijn maatregelen genomen om de ziekte zooveel mogelijk te stuiten.

Ten gevolge van zware regens en overstroomingen zijn in de afdeeling Mandheling (residentie Tappanoeli) vele bruggen vernield. Ook hebben er aardstortingen plaats gevonden, waardoor de communicatie gestremd is.

Men is bezig de geledene schade te herstellen, waarin veel hulp van de hoofden en bevolking wordt ondervonden.

De berigten uit de Padangsche bovenlanden omtrent den koffijoogst luiden zeer gunstig.

De op den 4den April jl. te Padang gehoudene veiling van 40 000 picols gouvernements koffij heeft opgebragt eene som van *f* 1.816.139:115, of gemiddeld *f* 32:108 per picol, dus meer dan op de laatste veiling *f* 0:61 per picol.

Benkoelen. In den nacht van den 28sten Februarij op den 1sten Maart jl. ontstond door onvoorzigtigheid brand in de passer Sawa (afdeeling Manna), waardoor zes huizen zijn in de asch gelegd. De schade hierdoor veroorzaakt wordt begroot op *f* 772. Menschenlevens zijn hierbij niet te betreuren.

Lampongsche Districten. De berigten, loopende tot ultimo April jl. melden, dat over het algemeen de toestand des lands gunstig was. In de meeste streken is de rijstoogst vrij bevredigend afgeloopen.

Overal heerschte eene gewenschte gezondheid; slechts nu en dan deden zich nog eenige gevallen van pokziekte voor.

De gemeenschap zoo wel met de kusten als met het binnenland was vrij levendig; dit was mede het geval met den kusthandel met Java.

De djoeragan *Intjeh Alie*, die zich met een klein vaartuig van Toelang bawang naar Telok baroe had begeven, tot het inzamelen van rotting, werd aldaar door eene rooverspraauw overvallen en, in verdediging van zijn eigendom, door de roovers gewond.

Door het bestuur zijn maatregelen genomen om die streek van rooverspraauwen te zuiveren.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Haamstede, 17 Febr. Als eene bijzonderheid kan van hier berigt worden, dat door Job van der Vate, knecht van mej. de wed. Bolle, in de vorige week een arend is geschoten, die eene vlugt had van $7^1/_2$ rijnl. voeten.

Harderwijk 6 Maart. Op den 16 dezer zal van hier naar het Nieuwe Diep vertrekken, om den 18 daaraanvolgende over te gaan aan boord van het naar Oost-Indië bestemd schip *Helena Anna*, een detachement suppletie-troepen, sterk 150 onder-officieren en manschappen, onder het commando van den gepensioneerden kapt. G. J. Poolman; tot medegeleiders de 2e luits der infanterie F. P. J. Rochell en J. T. Peuchen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 13 Mei 1857, No. 38.

ENGELAND.

— In het deze maand uitgegeven *Blackwood Magazine* komt een artikel voor, getiteld: *The war in Asia*, dat vrij belangrijke mededeelingen aangaande Herat en de Perzische verhouding tegenover Britsch Indië behelst. Het *Magazine* beschouwt het eindelijk overwigt der Russen als onvermijdelijk en alleen als eene kwestie van tijd, terwijl het aantoont, dat een marsch naar Afghanistan niet zoo ondoenlijk is als voorgesteld wordt, en de woestijnen of steppen niet zoo verlaten zijn, als men volgens de kaart zou oordeelen. Integendeel bestaan er onderscheidene kolonien van Kozakken, die den weg voorbereiden, die vereischt wordt en de verste voorpost der Russen bevindt zich op grooteren afstand van Moskou dan van Lahore, de hoofdstad van Punjaub. De bewegingen, hulpbronnen en het geduld van Rusland, welke staat onveranderlijk, maar langzaam naar zijn doel schrijdt, bekleeden vervolgens eene voorname plaats in het artikel. Herat is de sleutel, die tot de britsche bezittingen in Indië leidt en zal aangezien het tot doortogt der Caravanen strekt en eene stapelplaats van koopwaren is, immer eene belangrijke plaats blijven; zelfs draagt het den naam van Bender (haven), ofschoon de zee, waaraan het ligt, eene zandzee is. Opmerkelijk is de bewering, dat de conventie, wier schending door Engeland aan Perzie werd ten laste gelegd en als grond der oorlogsverklaring gebezigd is, nimmer geratifiëerd werd door het ministerie Aberdeen, vandaar zij gesloten was onder het ministerie Derby: een verzuim, dat het ministerie Palmerston niet had behooren voorbij te zien, wanneer de ratificatie werkelijk al dien tijd achterwege bleef en de conventie dus *de jure* verviel. Dit punt zal zich waarschijnlijk bij de debatten ophelderen. Het britsche gouvernement was echter, volgens genoemd tijdschrift, volkomen geregtvaardigd in het besluiten tot vijandelijkheden, op grond van het gevaar, waaraan de belangen van het rijk worden blootgesteld, door Herat in handen der Perzen te laten, daar Perzië alleen wordt beschouwd als een andere naam voor Rusland.

Uit boven aangehaalde mededeeling blijkt, dat Dost Mahomed, Engelands bondgenoot, de jongste is van twintig broeders, waarvan de oudste, Tutteh-khan, aan het hoofd der Barukzee-clan stond. Nadat deze vermoord was geworden, nam Dost Mahomed, uit hoofde zijner bekwaamheden, de plaats van aanvoerder in.

— Onder de jongste overgangen van anglicaansche geestelijken tot de roomsche kerk, behoort die van den eerw. Livius van Oxford. In het kerspel Brompton bij Londen, viel de vorige week weder eene botsing voor tusschen de roomsch gewordene anglicanen, waarvan 15 geestelijken in die wijk zijn aangesteld, en de protestanten. Een oorspronkelijk roomsch geestelijke verklaarde geroeg te bezitten over de bewoners van het kerspel, uit [illegible] door cardinaal Wiseman hem verleend. Deze aanmatiging en herhaalde redevoeringen tegen den Bijbel, door de ex-anglicanen, noopten een protestantsch geestelijke eene tegenrede te houden. Zijne tegenpartij had intusschen een troep iersch gemeen bijeen geraapt en trachtte te door luidruchtigheid den redenaar het spreken te beletten. Toen de policie verzocht werd de rust te bewaren, was het antwoord, dat er geene bevelen tot handelen ontvangen waren, zoodat de redenaar en zijne toehoorders besloten, zelven te werk te gaan en de rustverstoorders buiten de deur te werpen, hetgeen gevolgelijk geschiedde. De bisschop van Londen heeft door een schrijven aan den geestelijke zijne goedkeuring te kennen gegeven.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 Febr. Behalve de troonrede, is een artikel in den *Constitutionnel* van gisteren over de te Londen verblijf houdende staatkundige uitgewekenen van alle landen, het onderwerp van alle gesprekken. De heer Granier de Cassagnac heeft tot het schrijven van dat artikel aanleiding gevonden in de lijkstaatsie van den Pool Woreell, die, volgens G. d. C., »door moordenaars naar de laatste rustplaats is vergezeld.'' In de beschrijving, die de Cassagnac van den lijkstoet geeft, leest men het volgende: »De Franschen trokken op achter de roode vlag, de bloedvaan, die gedragen werd door den Julij-veroordeelde Cornet, op wien Deran volgde, door het hof van assises van Douai ter dood veroordeeld wegens een aanslag op 's keizers leven. De Italianen bevonden zich achter hunne driekleurvlag, gedragen door Dominico Lama, slaapkameraad van den te Parijs ter dood gebragten sluipmoordenaar Pianori. Aan die vlag was een zwart floers gehecht door Clerici, den moordenaar van den hertog van Parma. Achter de Italianen kwamen achttien gedeporteerden, die uit de strafkolonie te Cayenne zijn ontvlugt. Tot den stoet behoorden ook nog Mazzini en Ledru-Rollin; laatstgenoemde, omringd door Clerici, Lama en Derou, hield aan Worcells graf eene toespraak, zulk een auditorium volkomen waardig. Nog nooit heeft de wereld zulk een ontheiliging gezien.'' Nadat Granier de Cassagnac het gebeurde te Londen met zulke afschuwelijke kleuren heeft geschetst, komt hij tot het eigenlijke doel van zijn artikel. Hij verlangt namelijk dat er maatregelen worden genomen tegen de Londensche moordenaarsbende. Hij heeft achting voor de royalistische uitgewekenen van 1793, voor de poolsche emigratie, voor de bonapartische uitgewekenen der restauratie, voor de spaansche vlugtelingen sedert de burgeroorlogen aan gene zijde der Pyreneën; bij vindt het zeer natuurlijk dat die mannen in Engeland en elders bescherming en sympathie vonden; doch onbegrijpelijk vindt hij het, dat dezelfde wetten van toepassing kunnen zijn op vlugtelingen, die gehuurde sluipmoordenaars tot vaandragers hebben. Hij is dan ook overtuigd, dat men meer uit voorzigtigheid dan uit theorie aan den waanzin der misdaad en zijne verschrikkelijkste manifestatiën den vrijen loop laat. Granier gelooft, dat de engelsche natie zich geschokt zal gevoelen bij de gedachte dat hare wetten daartoe dienen, om de moordenaars, hunne plannen en hunne tegen de maatschappij en tegen de geregelde en eerlijke regeringen gerigte pogingen te beschermen. Hij oordeelt, dat het zoo zedelijke en godsdienstige engelsche volk in zijnen trots zou gekrenkt geworden zijn, wanneer men kon gelooven, dat zijne staatsregeling het dwingt in zijne staten mannen te ontmoeten, die bloedvlekken op hunne kleederen hebben en er mede pronken. De steller van het artikel betoogt ten slotte, dat er niets heiliger bestaat dan vrijheid van geweten en van meening, doch dat hij daarom niet schroomt aan de regtschapen mannen van alle landen en van alle partijen af te vragen, of dat waarvan de Londensche straten het schouwspel waren, of datgene wat de engelsche wetten beschermen, of de in een groote stad ontrolde moordvaan, of de eer van een openbare lijkstaatsie voor moordenaars — vrijheid ..... of bandeloosheid is.

— Onlangs kwam eene reeds bejaarde vrouw, naar het scheen in de verschrikkelijkste ellende verkeerende, onderstand vragen bij een koffijhuishouder te Brives. Deze, bewogen met den rampzaligen toestand der bedelares, gaf haar een kop warme koffij, een oogenblik te voren besteld door een reiziger, die wegens het onmiddellijk vertrek der diligence ze niet kon uitdrinken. Eenige dagen later werd de vrouw in het gasthuis opgenomen, en toen zij haar einde voelde naderen, vermaakte zij bij testament aan den menschlievenden koffijhuishouder 1500 fr., die zij in eigendom bezat.

DUITSCHLAND.

Alhier wordt verzekerd, dat aan Keizer Napoleon, door den Koning van Pruisen, het te Aken in garnizoen liggende 28ste regement van linie is geschonken. Daarentegen is door Keizer Napoleon den Koning het bevelhebberschap opgedragen over een keizerlijke garde-regiment. Dat is een bewijs voor de vriendschappelijke betrekkingen, welke tusschen beide hoven bestaan. Ook wordt als zeker gemeld, dat de Keizer in den aanstaanden zomer eene reis naar Berlijn zal maken.

Frankfort, 17 Febr. Aan de cabinetten der Duitsche bondsstaten is op dit oogenblik de vraag ter beslissing voorgelegd, of het der afzonderlijke bondsregeringen vrij zoude staan, om een ten oorlog toegerust leger, zonder voorafgaand bondsbesluit, haar grondgebied te laten doortrekken, of wel, dat daartoe de vergunning van den bondsdag vereischt worde. Zoodra deze vraag bij de afzonderlijke staten is onderzocht, zal zij waarschijnlijk bij de bondsvergadering in behandeling en tot definitive beslissing komen.

— De komeet Karel V zal naar de berekening der sterrekundigen, die haar reeds in 1848 verwachtten, in den loop van dit jaar zigtbaar worden. Zij draagt den naam van dien Keizer, omdat zij Karel V bewogen heeft, zijne kroon neder te leggen en in het klooster te gaan. Gezegde komeet moet in de jaren 1264, 995 en 683 zigtbaar geweest zijn.

ZWITSERLAND.

— Het *Journal de Genève* van 6 Febr. bevat het volgende:

»In de gemeente Loco (canton Tessino) is een feit voorgevallen, dat ons van genoegzaam gewigt voorkomt om te worden medegedeeld. De bisschoppelijke kurie van Como had, met het doel om der bevolking van genoemde gemeente schrik en angst in te boezemen, aan den pastoor van Loco de bevoegdheid ontnomen om de biecht af te nemen; het tegendeel echter gebeurde.

»Toen het gemeenbestuur kennis had gekregen van het bisschoppelijke verbod, vergaderde de gemeenteraad voltallig op het raadhuis, en nam het volgende besluit:

»»De raad van Loco;

»»Overwegende dat door de kurie van Como aan onzen pastoor Muraldi de bevoegdheid is ontnomen de biecht aan te hooren, en dat diensvolgens al zijne parochianen van dat sacrament zijn verstoken;

»»Overwegende dat de oorbiecht niet door Jezus Christus ingesteld, maar door de kerkvergaderingen en de pausen met nevenbedoelingen uitgevonden is geworden, en dat uit deze instelling dikwijls zeer ernstige onheilen voor de maatschappij en tweedragt in de gezinnen ontstaan;

»»Besluit:

»»De oorbiecht is afgeschaft in de parochie Loco, en de biechtstoelen zullen uit de kerk weggenomen en op de openbare markt verbrand worden.'' ''

»Dit geschiedde.''

SPANJE.

Jl. Zaturdag — schrijft men uit Madrid van den 8 Febr., werd een ernstige woordenwisseling gevoerd tusschen den franschen gezant, markies de Turgot, en den burgerlijken gouverneur van Madrid, den heer Marfori. Aanleiding daartoe gaf de behandeling, die de fransche bakker Garnier, in de Calle del Espejo, van de policie had ondervonden. Deze man was nl., Zondag morgen ten 8 ure, in zijne woning door een bezoek van den inspecteur van policie overvallen geworden, die hem mededeelde dat hij (Garnier) tot 24 uren gevangenisstraf en 1000 realen boete was veroordeeld, en dat hij hem (inspecteur) onmiddellijk naar de gevangenis Saladero moest volgen. Op Garniers vraag wat de reden van dien strengel maatregel was, zeide de inspecteur dat hij niet gelast was die reden te zeggen. De bakker volgde zonder weêrstand te bieden den agent der openbare magt naar de staatsgevangenis, doch toen hij na verloop der 24 uren ontslagen was, begaf hij zich tot den franschen gezant en diende zijn beklag in over de tegen hem gepleegde ongeregtigheid. De hr. Turgot zond den kanselier zijner legatie, den hr. Tirant, naar de directie van policie om rekenschap te vragen van de behandeling, die men een franschen onderdaan had doen ondergaan; doch Tirant keerde onverrigter zake terug, en berigtte dat hij geene gelegenheid had gevonden, den burgerlijken gouverneur te spreken. Toen liet de hr. Turgot zijn rijtuig inspannen en reed met den heer Tirant naar de directie van policie, alwaar hij zich in zeer scherpe bewoordingen over het gebeurde uitliet, en verlangde dat de geldboete, waartoe Garnier was veroordeeld, niet zou worden ingevorderd. De heer Marfori verklaarde, dat Garnier aan het hoofd van een bakkerscomplot stond. Door Garnier werd het onwederlegbare bewijs geleverd van het valsche dier beschuldiging, en hij voegde er bij, dat, ingeval hij werkelijk schuldig ware, hij geregtigheid zou hebben verlangd, en dan ook de andere deelnemers aan het complot moesten gestraft worden. De gezant ondersteunde nadrukkelijk zijnen landgenoot, en wees bij die gelegenheid op een onregt gedurende zijne afwezigheid gepleegd, toen vijf fransche bakkers verscheidene dagen gekerkerd bleven, terwijl de spaansche bakkers, van dezelfde overtreding aangeklaagd, slechts 24 uren in den kerker moesten verblijven. Hij drong aan op het doen vervallen der boete, en verklaarde dat hij eene nota aan zijne regering zou indienen, wanneer aan zijn verlangen niet wierde voldaan. Kort nadat de gezant zich had verwijderd, ontving hij van den heer Marfori het berigt, dat aan Garnier de geldboete was kwijtgescholden.

— De heer Weissweiler, vertegenwoordiger te Madrid van het huis Rothschild, moest 1000 onsen goud (ruim 80,000 fr.) aan goud naar Frankrijk zenden, en om het verschuldigde regt van 5 pct. te sparen, dat de schatkist bij uitvoer van goud trekt, vertrouwde hij de zending toe aan den conducteur eener fransche diligence, zekeren Blaise. Deze echter had het ongeluk, onder weg door roovers aangevallen en voor de helft van het hem toevertrouwde bestolen te worden. Wel deed hij onverwijld alle pogingen, om het verlorene terug te krijgen, doch te vergeefs. De heer Weissweiler brengt de zaak voor de regtbank, en laat Blaise arresteren; maar daardoor komt de regering in ervaring, dat Rothschilds agent het wettelijke uitvoerregt heeft ontdoken, en zij stelt een proces tegen hem in, waarbij hij aangeklaagd wordt van smokkelarij.

— Men verzekerde in de Spaansche hoofdstad, dat weldra een smaldeel, bestaande uit een linieschip, eene brik en twee stoomschepen, uit eene der havens van Spanje zou vertrekken, ter versterking van het escader, hetwelk bestemd is voor de expeditie naar Mexico.

ITALIE.

Volgens een brief uit Napels moet het plotseling vertrek des Konings naar Caserta, dat bijna met eene vlugt gelijk stond, toegeschreven worden, aan een mededeeling der Fransche regering, dat de policie een nieuwen aanslag tegen zijn leven op het spoor was gekomen, zoodat de Koning op zijne hoede moest zijn. Zoodra de Koning te Caserta was aangekomen, zond hij de militairen, die zijn rijtuig geëscorteerd hadden, terug en liet den jagtopziener en de jagers van het koninklijk park roepen, aan welken hij de wacht van zijn paleis opdroeg, daar hij in dit personeel meer vertrouwen stelt dan in de Napelsche soldaten. Men maakt uit deze mededeeling der Fransche regering, zoowel als uit het bekende verdrag met de Argentijnsche republiek tot het overbrengen van staatkundige gevangenen naar Z.-Amerika op, dat de Westersche mogendheden zich met de Napelsche regering beginnen te verzoenen, welke meening nog versterking vindt in de omstandigheid, dat de Fransche gezant, de heer Brenier, den verkoop zijner meubelen heeft doen staken. Een en ander heeft onder de bevolking, en vooral onder de gematigde partij, groote bezorgdheid verwekt, daar men thans vreest, dat de regering in haar noodlottig stelsel zal volharden en in willekeur en gestrengheid zal verdubbelen.

— De depêche van Marseille, welke kennis geeft van eene proclamatie, welke te Napels onder het leger is verspreid, waarbij de soldaten worden aangemaand, den dood van Milano te wreken, spreekt ook van de oorzaken der opgewondenheid en vrees, welke in die hoofdstad heerschen. Voor eenigen tijd zag de geheele bevolking, maar vooral het meer verlichte gedeelte, slechts in de tusschenkomst van het Europeesch congres het eenige middel, om uit den droevingen staat van zaken te geraken. Toen de weinig bevredigende uitkomst dezer tusschenkomst bekend werd, vreesde Koning Ferdinand, dat de stoutmoedigste zijner vijanden een opstand zouden bewerken, en besloot hij daarom nog strenger zijne magt te handhaven. Hij rigtte eene buitengewone commissie van waakzaamheid op. Van dat oogenblik verdubbelde de gestrengheid der reeds zoo harde maatregelen. Arrestatien hadden allerwege plaats. De Koning wantrouwt zijne innigste vrienden, het leger zelfs. Daarom vertrok hij plotseling naar Caserta. Hij waagt het niet met den spoortrein te reizen. Langs den weg van Napels naar Caserta zou hij op kleine afstanden wachters geplaatst hebben, die elkander berigtten, dat de weg veilig was. Deze vrees wordt gewettigd door het denkbeeld van Ferdinand, dat hij door eene zamenzwering omgeven is. Eens vond hij op zijne tafel een gesloten pakje; het openende zag hij eene gravure, voorstellende den Koning hangende, terwijl Milano stond toe te zien. Ook het strafwetboek zal strenger gemaakt worden; men wil de deportatie invoeren; daartoe strekken de onderhandelingen met de Argentijnsche republiek. Men wijt dit plan aan den Engelschen consul, die zeer goed bij den Koning gezien is. Duizende geruchten zijn in omloop; dit is zeker en niet te ontkennen, dat er groote opgewondenheid jegens de Engelschen te Napels heerscht, dat er schotschriften tegen de Westelijke mogendheden verspreid worden, en dat de Koning minder dan ooit geneigd schijnt, iets in zijn stelsel te veranderen.

— Uit Rome meldt men het volgende. De vrouwen van Porto d'Anzio zijn beroemd wegens hare schoonheid; maar onder haar blonk bovenal uit een jong meisje, dochter van een armen visscher. Hare bekoorlijkheden maakten zoodanigen indruk op een jongeling, behoorende tot de Patriciers-familie van Orvieto, dat hij rang en geboorte vergat en haar ten huwelijk vroeg. Zijne ouders beletteden dit huwelijk en riepen hem terug. Het schoone meisje werd weldra vereerd met het aanzoek des zoons van den secretaris der gemeente, die echter geenszins in staat was een huisgezin te onderhouden, waarom hij dan ook geen gunstig antwoord ontving. Weldra stierven de ouders van den jongen Orvieto, die, thans vrij zijnde, onmiddellijk [illegible] aanbiedingen herhaalde, welke dadelijk [illegible]

den. Weldra kwam hij, met rijke geschenken voor zijne beeldschoone bruid voorzien. Het huwelijk had spoedig daarna plaats. Uit de kerk gekomen keerde het jonge gelukkige paar, na een kleinen omweg, per rijtuig naar huis terug, toen op eens Paoluccio, de afgewezen minnaar, voor hen stond, met een geladen geweer, dat hij op de jonggehuwde aanlegde. Orvieto bedekte haar met zijn ligchaam. Met groote koelbloedigheid schoot Paoluccio zijn geweer af, waardoor de arm van Orvieto op drie plaatsen verbrijzeld en de jonge vrouw in het hart getroffen werd. Zij viel dood neder. Paoluccio begon bedaard zijn geweer te laden, hetgeen Orvieto zich ten nutte maakte om te ontsnappen. De 18 jarige moordenaar heeft zich in eene moerassige streek verborgen, welke door het bijgeloof en de koorsten eene veilige schuilplaats aanbiedt. Thans echter zijn geregtsdienaars, die voor geesten noch koortsen vreezen, afgezonden, zoodat de moordenaar zijne straf niet zal ontgaan.

— Te gelijk met het vertrek der Oostr. troepen uit Parma, alwaar zij zich sedert verscheidene jaren bevonden, heeft de hertogin-regentes den 7den Febr. in het officiele dagblad eene amnestie afgekondigd, waarbij aan eenige staatkundige veroordeelden geheele kwijtschelding van straf wordt verleend, terwijl anderen in plaats van gevangenisstraf voor een gelijk aantal jaren buiten Europa worden verbannen.

— Volgens de jongste berigten uit Napels, bevindt zich de Koning nog steeds te Caserta, omgeven door allerlei voorzigtigheidsmaatregelen. Eene afdeeling cavallerie bevindt zich onafgebroken op het plein van het koninklijk paleis en houdt de toegangen bezet. Wanneer de Koning uitgaat, hetgeen zeer zeldzaam gebeurt, zijn de gendarmen verpligt, de straten vrij te houden. Allen, die te Caserta komen of slechts passeren, moeten hunne namen opgeven, hunne passen vertoonen en de reden hunner reis melden.

De *Presse* bevat een brief uit Napels van 8 Febr. volgens welken de policie huiszoeking had gedaan bij de generaals Lecca Ischitella, exminister van oorlog, Filangieri, ex stedehouder van Sicilie, en bij zijne dochter. Men had bij hen driekleurige placcaten met de woorden: *Viva Constitutione!* gevonden. Bij voortduring hadden arrestatien plaats bij de ministerien en het leger.

— In den avond van den 9 Febr. is te Rome aangeplakt een proclamatie van Hyacinthe de Ferrari, behoorende tot de orde der Predikheeren, meester in de heilige roomsche en algemeene inkwisitie, waarbij allen en een iegelijk gewaarschuwd worden voor Catharina Fanelli, oud 28 jaren, ongehuwd, geboren te Casalviere, en wonende te Sezza, welke jonge dochter zich valschelijk en bedriegelijk uitgeeft voor eene heilige, die van Jezus Christus en de maagd Maria ingevingen, openbaringen, vizioenen en verschijningen, met en benevens andere bovennatuurlijke gaven en bijzondere goddelijke eigenschappen, heeft ontvangen, en voorts ter algemeene kennis wordt gebragt, dat voornoemde Catharina Fanelli, ter zake van het door haar gepleegd bedrog, door het heilig officie tot 12 jaren gevangenisstraf is veroordeeld.

— In een brief uit Rome wordt gemeld, dat de paus, gedrongen door den franschen invloed, geneigd zou zijn een algeheele hervorming in zijne staten in te voeren, en het voornemen zou koesteren, al de onder het eerste keizerrijk gemaakte en in 1814 ingetrokken wetten te herstellen, en zelfs het wetboek Napoleon in den Kerkelijken Staat in werking te brengen.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

— Het Oostenr. cabinet heeft thans een krachtig middel gevonden, om het ijveren van eenige voorname Romanische bojaren, ter gunste van de vereeniging der vorstendommen, te keer te gaan. De vorsten Stirby, Bibesco, Sturdza en hoe meer al de ex-hospodars heeten, hebben eerst te Parijs en thans te Constantinopel voor het tot stand komen der vereeniging geijverd, in de hoop, dat een van hen de regering van den nieuwen Moldavisch Walachyschen staat zoude verkrijgen. Nu heeft echter dit cabinet, zoo als men stellig verzekert, zich bij de handhaving der bestaande scheiding van de beide vorstendommen voor de erfelijkheid der waardigheid van beide vorsten verklaard. De ex-hospodars kunnen nu gerust van hunne plannen tot vereeniging afzien. De Porte zelve schijnt verreweg meer geneigd te zijn, om de erfelijkheid van de waardigheid der hospodars in de beide vorstendommen toe te staan, dan om door het toegeven der vereeniging voor altijd hare suzereiniteit op te offeren.

RUSLAND.

Het gebrek aan zilver in Europa, verklaart een berigt uit Kiachta aan de Chinesche grenzen, door den aanzienlijken afvoer van dit metaal over Kiachta naar China. Daar door Rusland, volgens de in zijn laatste regeringsjaar verschenen wet van Keizer Nicolaas, slechts tot gereedschap verwerkt zilver, maar overigens zilver in munten van vreemden stempel in zoo groote menigte als men wil naar China uitgevoerd mag worden, zoo zag men in het vorige jaar Kiachta door eene menigte van thalers, 5 frs. stukken, Spaansche piasters enz., overstroomd. Buitendien ruw bewerkt zilver gereedschap, hetwelk de Chinezen te Maimatschin en Kalgan dadelijk versmelten.

— De ukase betreffende de concessie voor de spoorwegen is verschenen. De concessie, die voor 85 jaren is verleend, strekt zich uit tot de reeds bekende lijnen met den zijtak naar Koningsbergen. De werken moeten in 10 jaren voltooid zijn. De raad van bestuur zal zijnen zetel hebben te Petersburg, terwijl te Parijs een commissie van 9 leden zal gevestigd zijn. Het kapitaal zal bedragen 275 millioen roebels. De aandeelen, elk groot 500 fr., zullen te Petersburg, Parijs, Londen, Amsterdam en Berlijn genegotiëerd worden. De eerste serie, 600 000 aandeelen, is door de oprigters genomen. De Staat heeft de bevoegdheid binnen twintig jaren de concessie af te koopen.

— Van den Caucasus wordt gemeld, dat de operatien van het Russische leger zich desen winter voornamelijk bepaalden tot de groote Tschetschna. Twee kolonnes, welke in de vesting Grosnaja en in de vlakte Kumek bijeengetrokken en als voorhoede op den regteroever van de Argun naar de vesting Berdikel vooruitgeschoven waren, vereenigden zich onder den generaal Ewdokomow en rukten tegen het bosch Majurtup-Oreschin op, hetwelk tot dusver de operatien belemmerd had. Den 19den December gelukte het met het zuiveren van dit bosch te beginnen. De verraste bergbewoners konden dit niet verhinderen; den 31sten Dec. was het werk volbragt en den 1sten Jan. werden de Russische troepen naar de winterkwartieren ontslagen. Bij deze operatien hadden de Russen 8 dooden en 23 gekwetsten gehad.

— Volgens een rapport van den Russischen minister van binnenl. zaken, zijn in het oorlogsjaar 1855 in Rusland, met uitzondering van den Caucasus en het land van de Donsche kozakken, 849,700 menschen aan verschillende epidemien ziek geworden en 163,000 daarvan overleden, de grootste helft van deze getallen komt op de cholera. Het getal gevangenen bedroeg op dienzelfden tijd 324,391 en alle gevangenissen waren overvol; onder het toezigt der policie stonden 10,000 personen, van welke 9000 in de weldaad der amnestie deelden.

— Aan een bekwaam werktuigkundige, den Hr. Gowen te Boston, die reeds vroeger een schip uit de haven van Gibraltar had geligt, hetgeen door Engelsche ingenieurs voor onmogelijk was verklaard, is door de Russische regering de taak opgedragen, om de schepen in de haven van Sebastopol naar boven te brengen.

— Eene dezer dagen afgewerkte beschrijving van Siberie bevat onderscheiden bijzonderheden, welke aanduiden, dat aan eene verbreiding der beschaving naar de oostwaarts gelegene deelen van dit uitgestrekte land nog belangrijke bezwaren in den weg staan. De afstand van Irkutsch tot Yakutsk bedraagt 2714 wersten; die van Yakutsk tot Ochotsk 2478 wersten, en van daar naar Petro-Pawlosk, te land, 4000 wersten, terwijl een overtogt ter zee van daar gewoonlijk 12 tot 30 dagen vordert. Dikwijls zijn de wegen geheel onbruikbaar, en des winters, wanneer eene sledebaan mogelijk is, wordt de koude dikwerf zoo hevig, dat aan geen reizen kan worden gedacht.

TURKYE.

Uit Herzogewina luiden de jongste berigten niet bijzonder gunstig. De Christelijke bevolking merkt nog niets van de zegeningen van den hervormings-hatt, daar alles nog bij het oude blijft, met uitzondering van eene verhooging der belastingen. De overmoed der Muzelmannen tegenover de Christenen is niets afgenomen, doordien de gouverneur Isaac Pacha te zwak is, om hiertegen iets te doen. Men zegt, dat de Katholieke geestelijkheid eene deputatie naar Constantinopel wil zenden, om bij de Porte te klagen.

— De Turksche regering heeft dezer dagen aan de zusters van den H. Vincentius van Paulo een uitgestrektheid grond van 10,000 voet, gelegen nabij de voorstad Pera, te Constantinopel, afgestaan, ten behoeve van den bouw van een hospitaal, bestemd ter opneming aller natiën, en dat den naam van »vrede-gasthuis" zal dragen.

GRIEKENLAND.

Men heeft uit Athene reeds het berigt ontvangen, dat de ontruiming is begonnen. De Fransche admiraal, die in den Piraeus bevel voert, de Heer Bouet Willaumez, laat zijne amunitie, leeftogt, artillerie, enz., inschepen. Tegelijk met het vertrek der vreemde troepen, zal eene verandering in het ministerie plaats hebben en men verzekert, dat het nieuwe cabinet, met welks zamenstelling de Westersche mogendheden reeds bekend zijn, van dien aard is, dat het minder dan te voren de betrekkingen tusschen die mogendheden en het Atheensche hof kan kwetsen. Tot bevestiging van deze tijding kan dienen het berigt, in een brief van 31 Januarij uit Athene, volgens hetwelk de aftreding van het cabinet is toe te schrijven aan de ontevredenheid des Konings over de, door zijne regering aan de beschermende mogendheden gedane, concessien nopens de contrôle op de finantien.

— De *Morning Post* gispt de overdreven administrative weelde in Griekenland, voor eene alles behalve rijke bevolking van weinig meer dan een millioen ingezetenen, bedragende de ontvangsten verleden jaar 22,722,079 drachmen (à 90 centimes) en de uitgaven 22,089,512. De schuld bedroeg, in den aanvang van verleden jaar, 102,500,000 dr. en sedert 1840 heeft de betaling van den intrest opgehouden.

NOORD-AMERIKA.

Sedert eenigen tijd is er in de Vereenigde Staten ernstig sprake van openbaringen, die in verscheidene dagbladen voorkwamen ten aanzien van omkooping, waaraan leden van het congres zich zouden hebben schuldig gemaakt. Het huis heeft eene commissie van onderzoek benoemd, die voor zich heeft doen dagen de redacteuren der amerikaansche en de correspondenten der buitenlandsche bladen, die het eerst bedoelde feiten ter kennis van het publiek bragten. Al die heeren zijn voor de commissie verschenen, doch geen hunner wilde inlichtingen geven; allen zwegen en verklaarden dat zij zeer te kwader trouw zouden handelen, indien zij de personen verrieden, die hun die vertrouwelijke mededeelingen hadden verstrekt. De antwerpsche *Précurseur* laat bovenstaand berigt door deze opmerking volgen: »Voorzeker verdient het zwijgen dier heeren afkeuring; doch het bewijst hoe groot het vertrouwen is, dat men in het algemeen, in Amerika zoo wel als in Engeland, in de magt en in de regtschapenheid der dagbladen heeft. In de eerste plaats weet men, dat zij regt kunnen spreken over allen, regt kunnen doen wedervaren aan allen, dat geene zaak en geen gezag boven hunne uitspraken verheven zijn, dat zij met alle misslagen bekend zijn en de middelen bezitten om verbetering aan te brengen; voorts weet men, en dit is van even veel gewigt, dat zij in de meeste gevallen regt willen oefenen zoo goed zij daartoe in staat zijn, en dat zij, zelven onderworpen aan de vrije beoordeeling van de openbare meening, niet toelaten dat de politiek hunne uitspraken belet of krachteloos maakt."

New-York, 3 Febr. Onder de plotselinge sterfgevallen in de jongste dagen, is geen meer besproken geworden dan dat van den senator Brooks, die zich eene beruchtheid verschaft had door zijnen aanval op den senator Summer, in den verleden herfst. De gebruikelijke schorsing der werkzaamheden enz. volgde, doch toen een der zuidelijke leden van den senaat, zeker zeer te onpas, zijn gehouden gedrag tegenover den heer Sumner prees, ontstond er eene geweldige opschudding onder de noordelijke heeren, doch gelukkig voor de waardigheid van den senaat vielen geene grovere ongeregelheden voor.

— De benoeming van lord Napier tot gezant te Washington is hier zeer koel ontvangen en baart weinig tevredenheid. Zijne lordschap zal dus al dadelijk met inpopulariteit te kampen hebben, iets dat hier te lande zeker zeer nadeelig is.

— De chinesche onlusten met betrekking tot Engeland, waarin zich deze Staten ook meer of min gemengd hebben, wordt als zeer gunstig beschouwd, om die ongastvrije volken tot gastvrijheid en wat dies meer zij te dwingen, en de Vereenigde Staten zullen niet nalaten te trachten, ook hun aandeel te bekomen in het voordeel, dat daaruit ontstaan kan.

— Te Baltimore heeft zekere apothecar zich vergist in het opmaken van een recept, en daardoor den dood van een kind veroorzaakt. Hem dit verweten wordende, dronk hij de rest van het drankje zelf, om te bewijzen dat hij geen misslag begaan had, en was binnen weinige minuten een lijk.

— Hier ter stede worden meer en meer straatrooverijen gepleegd, en dit onder zeer verzwarende omstandigheden. Onze policie is ongetwijfeld te zwak en niet behoorlijk ingerigt. Zaturdag morgen werd een bekend dentiste in zijne eigene kamer gruwelijk vermoord gevonden, en ofschoon het huis bewoond was, en in een der beste gedeelten onzer stad ligt, heeft men tot heden geen spoor van den dader kunnen ontdekken. Diefstal was niet het doel, want roof is er niet gepleegd; de worsteling van den ongelukkige moet hevig geweest zijn, en toch niemand der huisgenooten heeft iets ongewoons waargenomen; kortom, de geheele zaak ligt in het duister, en hoezeer men hopen mag, dat de dader worde ontdekt, reeds meermalen zijn dergelijke wandaden hier gepleegd, die tot heden niet gestraft zijn en slecht pleiten voor de bekwaamheid onzer *detective police*.

— Lola-Montes is uit Californie te New-York aangekomen en heeft eene zeer fraaije woning betrokken in Stuyvesantplace, een der deftigste wijken van de stad. Zij houdt zich thans bezig met de opvoeding harer zuster, een meisje van 16 jaar, dat zij voor het tooneel opleidt. Lola-Montes zal in eenige schouwburgen der Vereenigde Staten optreden en wil van daar naar Engeland vertrekken, van waar zij naar Amerika denkt terug te keeren, om het openbare leven vaarwel te zeggen, en even als Barnum, hare levensgeschiedenis te schrijven.

ZUID-AMERIKA.

Een Amerikaansch blad spreekt van een belangrijk erfenis-proces, dat over niets minder handelt dan om een erfregt na den Keizer Montezuma van Mexico. Aan de afstammelingen van Montezuma was door de Spanjaarden, bij de verovering van Mexico, een eenwigdurend majoraat beloofd, welks laatste bezitter, in regte linie, Don Marselio de Ternel, conde de Montezuma, in het jaar 1836 te New-Orleans stierf. Deze liet een testament na ter gunste van de weduwe R. te Parijs, welke sedert dien tijd een proces voert tegen de Mexicaansche regering, om in het bezit van het haar vermaakte vermogen te geraken. De Fransche gezant te Mexico heeft, ten behoeve van de erfgenamen, reeds de erkenning van haren regtstitel en de betaling van eenige achterstallen bewerkt; maar het kapitaal of ten minste de intrest daarvan wordt nog steeds gevorderd en men zal derhalve nieuwe stappen bij de Mexic. regering beproeven.

EGYPTE.

Men schrijft uit Triëst van 3 Febr., dat de Heer Lesseps met den Heer Popolori en Arakel-Bey den 20sten Dec. van Corosco naar de woestijn is opgebroken, om zich naar Chartum te begeven, alwaar de onder-koning reeds is aangekomen. Verscheidene hooge beambten, die Said-Pacha vergezelden, zijn reeds naar Cairo teruggezonden en men dacht, dat de onder-koning zelf ook weldra zijne terugreis zoude aannemen. Te Cairo bevond zich een groot aantal lieden, die voor de voorbereidende werkzaamheden bij het zoetwater-kanaal bestemd zijn en elk oogenblik het bevel te gemoet zien tot het oprukken naar de plaats hunner bestemming.

— Een brief van den graaf d'Escayrac de Lanture, uit Cairo van 20 Jan, meldt, dat de schepen der Nijlexpeditie in den loop van December, ofschoon onder groote bezwaren, over de watervallen van den stroom gekomen zijn. Den 18den Oct. had zich een detachement, onder den Engelschen officier der marine Twyford, en bestaande uit twee stoomschepen en acht barken, in beweging gesteld, en kwam over de watervallen bij Wadi Halfa, vervolgens ook met groote inspanningen over de tweede watervallen, en eindelijk op 18 Dec. over den derden waterval. De vaartuigen hebben alle eenige beschadiging ondergaan, maar worden bij Dongola hersteld en verder stroomopwaarts op den Nijl heeft men geene moeijelijkheden te duchten. De graaf d'Escayrac roemt zeer de bekwaamheden van den Heer Twyford. De eigenlijke expeditie zal zich, ten gevolge van verdeeldheid tusschen den graaf d'Escayrac en eenige leden als ook wegens het vergevorderde jaargetijde, niet voor den zomer in beweging stellen. Inmiddels zullen zich eenige andere geleerden aan de expeditie aansluiten en de redenen tot verschil uit den weg geruimd worden. Het schijnt thans te blijken; dat men er op uit was om den togt te verijdelen of den graaf d'Escayrac den voet te ligten. Maar dit is niet gelukt en de onderkoning schijnt in zijn gunstig gevoelen over den graaf d'Escaijrac niet veranderd te zijn door de vijandige artikelen in sommige dagbladen. De Hr. d'Escaijrac is en blijft het hoofd der expeditie.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Agenten.
Mei.	8	Fransch	schip	Johanna	J. Wetzel	Bordeaux	26 Jan.	
»	—	Zweedsch	brik	Prins Oscar	Hartzell	K de G Hoop.	29 Maart	G. Suermondt en co.
»	6	Nederl.Indisch	bark	Generaal Michiels	D. de Wilde	Cheribon	6 Mei	Haager en Schuurman.
»	—	» »	»	Ellen	J Winter	Samarang	5 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Fransch	schip	Nicolas Cezard	P. Adam	Havre	26 Jan	G Suermondt en co.
»	10	Nederl Indisch	stooms	Langan Lamongan	T Deighton	Samarang	8 Mei	Levert en co.
»	11	» »	bark	Alnoer	Sech Awab	»		B. J. Jacobs.
»	12	Z M.	schroef	Korvet Medusa	kapt lt. t/z G Fabius.	v. d West		

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	10	Nederlandsch	schip	Prins Maurits	J. J. Bart	Nederland.
»	—	Nederl Indisch	stooms	Banda	Neyts	Borneo West-Kust.
»	11	»	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins	Singapore.
»	—	Nederlandsch	schip	Byenkorff	T. Vogelzang	Indramaijoe.
»	—	Nederl Indisch	bark	OeijSinjo	Oeij I.	Pecalongan.
»	—	»	»	Kim Tianhost	Lim Djilong	Samar. en Bandjermassing
»	—	»	»	Arachman vroeger Eng schip Algerine	Moh Ariep	» »
»	—	Engelsch	schip	Princes	A K N. Themereal	Soerabaya.
»	—	Amerikaansch	»	Witch	J. Hultman	Nederland.
»	—	»	»	Iennie W. Paine	Colborn	»
»	12	Nederlandsch	bark	Hendrika	Aalburg	Siam.
»	—	Nederl Indisch	stooms	Palembang	Rooseboom	Soerabaya.
»	13	Nederlandsch	bark	Dorethea	A. van der Kolk	Macao.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Jan Hendrik	de Jong.	China via Samarang	B. Kopersmit en co.
»	schip	Jan Daniel *	H. Hagers	Japan	»
»	bark	Louise *	Buys		»
»	schip	Madura *	T. Draijer		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	bark	Estafette *	A M Rietveld.		»
»	»	Jonge Jan*	Pheiffer	Macasser	Landberg Bezoet de Bie en co.
»	schip	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	G Suermondt en co.
»	schip	Rotterdam*	Rusman qq.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	fregat	Anna Digna *	C Ouman	Japan	Haager en Schuurman.
»	schip	Amphitrite *	D. Grim.		»
»	»	Maria Catharina *	K Poel	Soerabaija	Hunter Houghton en co.
Nederl. Indisch	bark	Amsterdam *	J Lehnhoff	Samarang	D N. Buys en co.
» »	bark	Arif Banjermaas.	Moh Ariep.	» en Banjer.	»
» »	bark	Almansoor.	Said Alie bin Djien	Lampongs	»
» »	»	Pogoan Zephijr	Ong Kimling	Banka.	»
» »	»	Amana Tulbarie.	Sech Bonkok	Soerabaija,	»
» »	»	Alnoer *	Sech Awab	Samarang.	B J. Jacobs.
» »	»	Segaf *	Sech bin Lachman	Soerabaya	»
» »	»	Sara Elenora	D Schuymer	Samarang.	C Bahre en G. Kinder.
» »	»	Ellen *	J Winter	»	B. Kopersmit en co
» »	»	Generaal Michiels	D de Wilde	Cheribon	Haager en Schuurman.
Engelsch	bark	Eblana *	D Gillan		Hunter, Houghton en co.
»	brik	Victor *	Macdongal	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	bark	Margareth Connal *	J. Mickle		Morgan, Melbouren en co.
»	schip	Eliza Thornton	Maxwell.		Martin Dyce en co.
»	»	Hindostan *	L Bax		Maclaine, Watson en co
Brem	bark	Clemens *	A. F. Hunterman.		C Bahre en G. Kinder
Zweed	bark	Julie *	Zink	China	Metzendorff, Wilmans en co.
»	brik	Curt *	C. A. Sundstrom	Zweden	»
»	schip	Flamingo *	E. F. Rogstadius	Cowes	»
»	brik	Prins Oscar	C A. Hartzell	Soerabaya.	G Suermondt en co.
Fransch	schip	Nicolas Cezard *	Adam		»
Hamburgsch	bark	Dygden *	Pattersen		C. Bahre en G Kinder
»	schip	Neumuhlen *	J. H A. Heuer		Metzendorff, Wilmans en co

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
April	30	N. I	bark Marianne Anthoinette	J. C Lebert.	Batavia.
Mei	1	»	» Alnoer	Sech Said	»
»	—	»	st. Koning der Nederlanden	J. Prins	»
»	—	»	bark Mandaryn	J. Worthington	Riouw.
»	2	»	schoener Hoat Hoen	Ngo Kong Yang	Jawana.
»	—	»	» Aloei Segaf	Achmat	Pontianak.
»	—	»	bark Naga Laut	T Wentholt.	Cheribon
»	4	»	brik Salim	Said Segaf.	Sandelh Eil
»	5	»	bark Atiat Tulbarie	Sech Matraf.	Sumanap.
»	—	»	stooms Langan Lamongan	T. Deighton.	Batavia
»	6	»	bark Brekat	Mohamat Taip	Pontianak.
»	—	»	» Taid Alim	Said Alhadie	Batavia
»	—	»	» Oen Goan	J Worthington	Rembang.

Vertrokken schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	1	N. I.	st Koning der Nederlanden	J Prins	Soerabaya.
»	2	»	schip Sara Eleonore	D. Schuymer	Batavia.
»	3	»	bark Justitia	E. Lewis	Tegal
»	4	Breem.	brik Solon	J Gardes	China.
»	5	N. I.	bark Ellen	J Winter	Batavia.
»	7	»	» Seyang Maskoor	Said Abdulla	Banjarmass.

In lading liggende schepen te Samarang,

Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Zweedsch	brik	Ernst	Gustaf Brunstedt	Stockholm	van den Broek en Veeckens
Nederl Indisch	bark	Pilades	A de Wolff	Batavia	Gezagvoerder.
» »	schoen	Bientang Toedjoe	J, W Steevens		»
» »	bark	Snuffelaar	Oewa Raga.	Macassar	»
Nederlandsch	»	Jan Pieterszoon Koen	J. Verloop	Batavia	B. Kopersmit en co.
Bel	schoen	Doris	H Petersen		Gezagvoerder.
Nederl Indisch	»	Kiem Hienlie Soei Bientang	Tjia Tjiang Sing		»
Nederlandsch	brik	Anna Lena	W. J. Lourens	Nederland	Mac Neill en co.
Nederl.Indisch	bark	Marianna Anthoinette	J C Lebert	Batavia	B Kopersmit en co.
» »	»	Mandarijn	J Worthington		Gezagvoerder.
» »	schoen.	Hoat Goan	Nio Hing Yang	Singapoere	»
» »	»	Aloeinie Segaf	Achmat		»
» »	bark	Naga Laut	A. W. Wentholt.	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	brik	Salim	Said Hamat b Segaf		Gezagvoerder.
» »	bark	Atiat Tulbarie	Sech Oemar b Matraf		»
» »	»	Faid Alim	Said Moh Alhadie		»
» »	»	Berkat	Mohamat Taijip		»
» »	»	Oen Goan	J. Worthington	Riouw	»
»	kotter	Caster	Saroedjo.		Mac Neill en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
2	Fr.	bark Mauritius.	J O Regnier,	Batavia.
3	N. I.	st Koningin der Nederl	J. Prins	»
—	»	bark Djoemoeroet	Ohi Hoe	Balie (Bad.)
—	Bel	schoen. Pinang	Ong Kag	» (Bol)
4	N. I	» Anis	Sech Bahesoan	Sand. Eil
—	»	bark Zein	Sech Badjeräsha	Banjarmass.
—	Ned	schoen. Marianne	K P. Tjebbes.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Mei	1	N. I.	schoen. Digna	Oedin	Pasoeroean.
»	—	»	bark Djoedul Karim	Aminoedin	Banjarmass.
»	2	»	» Tatas Banjarmassing	Sarief Mohamat	»
»	—	»	schoen. Kiem Ingsoen	Ho Kongpoeij.	Balie (Bad.)
»	5	Eng.	bark Lady Raglan	G Chape	Hongkong.
»	—	N. I	st. Koningin der Nederl	J. Prins	Singapore.
»	—	»	» Padang	B J. Schipper.	Moluccos.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
N. Indisch	Catharine	J Scharff	Moluccos.	Gezagvoerder.
Nederlandsch	Christiaan Huijgens	J. Muller	Amsterdam	Bayl Grader en co.
N. Indisch	Hoseeng	Oey Bbenko	China	Gezagvoerder.
»	Said Maskoor	Ibrahim	Batavia	»
»	Bintang Betaip	Oeij Poeatien	China	Mathieu en co.
»	Moostarie.	Said Alhabassij	Banjarmassing	Gezagvoerder.
»	Mastora	Moh. Amin.	»	»
»	Sumatra	Moh. Arsat	»	»
»	Sarie Elmashoor	Moh. Hasin	»	»
[illegible]	Emma	[illegible] Nordwall	Zweeden	Fraser Eaton en co

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 8 tot en met den 12 Mei 1857.

Met het N I stooms. *Soerabaija,* kapt. *J. G. Bosch,* de majoor *Nauta,* de heeren *de Ruijter* en *familie, Williams, de Roij, Heemskerk,* mevr. *Wolberse* en *bannelingen,* van *Bencoelen.*

Met het N. I. stooms. *Palembang,* kapt. *H. J Roseboom,* de bisschop *Vrancken,* pastoor *van der Grint, Couperus* resident, de heeren *Parvis, Overzee, Piann* en *echtgenoot, Barnett, van der Bor* mevr de wed. *Duijkers,* jonge heer *Schouten,* benevens *Z. M. troepen* en *bannelingen,* van *Padang.*

Met de N. I bark *Amana Tulbarie,* gezagv. *Sech Hamoet bin Moh. Buntok,* met 8 *chinezen* en 1 *javaan,* van *Padang.*

Met de N I. bark *Generaal Michiels,* kapt *D. de Wilde,* mevr. *Castens* en 2 *kinderen* en 3 *chinezen,* van *Cheribon.*

Net het Frans schip. *Nicolas Cezard,* kapt. *P. Adam,* de heer *Conebet* en mevr. *Mars,* van *Havre.*

Met het N. I. stooms *Langen Lamongan,* kapt. *T. Deighton,* de heer *Burlet* en *Z. M, troepen,* 3 *chinezen,* 2 *arabieren,* van *Samarang.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 8 tot en met den 12 Mei 1857.

Met het N I stooms *Banda,* kapt *C. C. L. Neijts,* met *Z. M. troepen,* naar *Borneo's Westkust.*

Met het N. I. stooms *Koningin der Nederlanden,* kapt. *J Prins,* de heeren *E Steinmetz, J Allen,* kapt van het eng. schip *Eblana, W. Purvis, J A Kolff, A Ludwig, P. Muller, J Eart, K Spruer, K. Tanner, D. Ellis, E Brijan,* matrozen van het eng schip *Lee Eduard, Perry, E Palman,* achtergebleven zeeman van het ned. schip *Aegedia Pauline. J van Ophoven,* 2 *inlanders* en 1 *chinees,* naar *Singapore.*

Met het N I. stooms *Palembang,* kapt. *H. J Roseboom,* met *Z. M. troepen,* naar *Soerabaija.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 25 tot en met den* 28 *April* 1857.

AANVOER.

Van Pamanoekan per ned. ind. bark *Almansoor,* gez. Said Alie bin Djen.

1441 91/100 pic. suiker. 182 71/100 do. koffij. 1634 90/100 do. rijst. *Reynst en Vinju.*

Van de Lamponga per praauw Pantjalang gez. Saleh.

70 pic. zw. peper. 50 do. gomelastiek. 30 do. dammer. *Tan Boen San.*

Van de Lampongs per praauw Toop gez. Rassiem.

183 pic. zw. peper. 13 do. koffij. 78 do. dammer. 15 do. gomelastiek. 30 do. katoembaar. *Gezagvoerder.*

Van Billiton per ned. ind. schip *Srie Billiton,* gez. Salee. agt. Reijnst en Vinju.

27 10/100 pic. tin. *Agenten.*

Van London per Eng. schip *Elisa Thornton,* gez. Maxwell, agt. Martin Dyce en co.

4943 stav. ijzer. 345 blokk. lood. 10 roll. do. 1 wagen. 19 pic. gutta percha. 24 kn. ijzeren. 150 md. aardewerk. 601 coll. manufact. 40 do. koper. [illegible] 5 do. ijzerwerk. 33 do. lampen. *Agenten.*

2 pijp. 10 oxh. 16 vn. wijn. *Morgan Melbourn en co.*

1 wagen. 2 vn. ijzerwerk. 4 coll. kramerijen. 1 do. lederwerk 8 do. manufact. 1 do. metaalwerk. 10 do. parfumerien. *Hunter Houghton en co.*

60/2 kn. kruid. *Adam en co.*

5 ijzeren pijpen. 25 roll. lood. 4 kn. wijn. 1 coll. drukpers. *Maclaine Watson en co.*

12 kn. wijn. *Gumprich en Straus.*

3 vn. verfwaren. *Burt Myrtle en co.*

70 vn. bier. *Tiedeman en van Kerchem.*

5 wagens. *McEwen en co.*

10 coll. manufact. 19 do. coll. en kn. goederen. 23 do. modewaren. en kramerijen 3 do. manufact. 3 do. gomelastiekwerk en modewaren. 3 do. sch papier. 2 do. diversen. 3 do. ijzerwerk en zeildoek. 28 wielen. 118 kn. wijn. *Andersen Tolson en co.*

16 vn. en kn. wijn. *Landberg Bezoet de Bie en co.*

54 kn. bier. *Order.*

780 boss. hoepel ijzer. *Hunter Houghton en co.*

233 coll. div. koopmanschapp. *Anderson Tolson en co.*

Van Amsterdam per ned. bark *Prins Maurits,* gez. Bart. agt. Kopersmit en co.

20 vs. specie. *N. H. M.*

100 arak leggers. *Suermondt en co.*

47 arak leggers. *Moormann en co.*

Van Soerabaija per Am. schip *Jennie W. Paine,* gez. Colburn. agt. Maclaine Watson en co.

12000 pic. rijst. *Fraser Eaton en co.*

Van Melbourn per Hamb. *Neumuhlen,* gez. Hever. agt. Metzendorff Wilmans en co.

54 vn. teer. *Agenten.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Dollok.

100 pic. gomelastick. 60 do. dammer. 30 do. zw. peper. 5 do. koffij. *Damakart.*

50 pic. dammer. *Gezagvoerder.*

UITVOER.

Naar Samarang per ned. ind. bark *Marianne Anthoinette,* gez. Lebert. agt. Kopersmit en co.

6 kn. lakwerken. 3 do. pajonge. 50 do. [illegible]. 2 bs. celonnen. 8 pakk. bezems. 2 do. matten. 10 [illegible]. *Vaupel en co.*

144 ks. gember. 1 do. zijde goederen. *Haager en Schuurman.*

50 ks. glas. 1 do. jap. goederen. [illegible]. 6 bs. colonnen. 3 do. miso. 1 tromm. kleederen. 15 keld. genever. *van Riet en ter Gouw.*

4 kasten. 2 tafels 24 [illegible]. 2 banken. 6 knapen. 2 etageres. *Mander.*

1 kt. aardewerk. *Abeelen Dennison en co.*

3 kn. gedr. katoen. 20 do. manufact. 10 do. modewaren. uit entrep. *Adam en co.*

36 coll. meubelen. *Abeelen Dennison en co.*

4 kn. gedr. katoen. 4 do. slendangs. 2 do. kain pandjang. *Busing Schröder en co.*

15 vs. boter. 2 kn. wijn 3/m. sigaren. 4 keld. genever. 3 do. [illegible]. *John Pryce en co.*

1 kt. kramerijen. *Jacometti en co.*

170 kn. sla olie. 13 coll. provisien. 6 do. vruchten op [illegible] speelgoed. *Platon.*

5 kn. stopflesschen. 1 do. zijden. 50 horologien. [illegible]

2 kn. modewaren. 1 do. kramerijen. 50 do. [illegible] merijen. *Gumprich en Straus.*

3 kn. provisien. 4 vn. hagel. 40/m. sigaren. *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. sigaren. *Gasper en co.*
2 kn. klokken en gewigten. *B. van Leeuwen en co.*
4 kn. provisien. 10 coll. lampen. 3 vn. hagel. 5 kn. bier. 1 do. ijzerwerk. 1 do. zeildoek. *Abeelen Dennison en co.*
10 kn. soija. 50 vs. loodwit. *Jacometti en co.*

Naar Cheribon per ned. ind. bark *Kim Tiantaij*, gez. Tjoa. Englan.

Aanboord gebleven lading van Palembang.

20 pic. rotting. *Haager en Schuurman.*
50 keld. genever. *Reynst en Vinju.*
2 doz. schoppen. 1 kt. levertraan. *Haager en Schuurman.*

Naar Soerabaija en Macassar per ned. schoener *Marionne*, gez. Tjebbes. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

20600 ps. goenie zakken. *N. H. M.*
220 keld. genever uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
15 ks. agar agar. 1 kt. jap. goederen. 2 do. jap. payongs. 3 do. provisien. 2 pakk. ronde matten. 8 do. bezems. *Vaupel en co.*
3 kn. doeken. 5 do. provisien. 6 do. wijn. 2 pakk. papier 1/4 pijp. madera. *Pandel en Stiehaus.*
30 kn. bier. 6 do. cognac. 1 do. champagne. 1 do. likeuren. 1 do. gember. 10 keld. genever. 10 vs. boter. 2 kn. provisien. 2 ks. kaas. *van Kleeff en co.*
10 kn. garen. 3 do. wit katoen. 2 do. kat. goederen. 1 do. beh. papier. 1 do. kramarijen. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. regaal. *van der Burg Vriesendorp en co.*
10 kn. gedr. katoen. 6 do. servet goed. *Kopersmit en co.*
1 kt. diversen. 100 vn. meel. 22 kn. glazen pannen. *Reynst en Vinju.*
13 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Lading voor Macassar.

5000 ps. goenie zakken. *N. H. M.*
59 coll. gouv. goederen. 20 vn. genever. 92 do. gez. vleesch. 87 do. boter. 13 do. azijn. 111 do. spek. 220 do. meel. 36 zakk. boonen. eenige scheepsbehoeften. *Gouvernement.*
30 kn. garen. *Bakre en Kinder.*
2 kn. kramerijen. 10 do. eau de cologne. *van Ommeren Rueb en co.*
12 kn. ongebl. katoen. *Haager en Schuurman.*
10 md. min water. 20 cognac. 15 do wijn. *Vaupel en co.*
4 kn. sarongs. 2 do. ginghams. 10 do. gedr. katoen. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
1 tromm. speelgoed. *Bond.*
4 ks. champagne. 1 kt. diversen. *van Riet en ter Gouw.*
8 kn. manufact 1 do. liminias. 300 ijzer. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
113 kn. wijn. 52 do. wapens. *Tolken Voget en co.*

Lading voor Soerabaija.

4 koffers. 10 kn. passagiersgoed. 2 banken. 6 stoelen. 2 kasten. 1 wagen. *Martens.*

Naar Cheribon per ned. ind. bark *Lachmadie*, gez. Said Aloewie Albasnie.

5 ps. ijzeren pijpen. *Tiedeman en van Kerchem.*
11 vn. bier. 1 do. klapp. olie. 3 kn. provisien. 2 do. diversen. *Abeelen Dennison en co.*
12 kn. wijn. 1 do. provisien. 2 vs. boter. *van der Meulen en co.*
17 pic. eng. ijzer. 2 platen ijzer. *Martin Dyce en co.*
2 blik verf. 2 keld. lijnolie. 2 vs. loodwit. 2 vn. koolteer. 1 kt. verf. *Plump en co.*
1 kt. slendangs. 26 do. madapoll. *Sech Alie Abatrie.*
12 vn. koolteer. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
6 kn. wijn. *van der Meulen en co.*
59 steelen. 2 speelalels. 5 kn. jap. goederen. 2 vn. wijn. *Brown.*
2 kn. riem. *Lauran en van Walcheren.*
15/m. badj. matten. 100 pic. rotting *Dümmler en co.*
2 schroef sleutels. 34 stukken ijzer. 20 ꝑ menie. 7 suiker pannen. enz. 3 assen. 10 pic. koper. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. tuigen. 1 do. ijzerwerk. 40 ijzeren wielbanden. 40 do. bossen. *Chaulan en co.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

10 krandj. tabak. *Tjia Oentiap.*
1 kt. slendangs. 6 do. doeken. 2 do. gev. katoen. 2 do. cotonetten. 1 do. fluweel. 2 do. shertings. 1 do. monsters. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
23 kn. batik. 1 do. monsters. *Dümmler en co.*
1 kt. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
1 kt. fluweel. *Meermann en co.*
2 bn. drills. 90 pic. zw. peper. *Said Oemar bin Alie Hindoean.*
2 kn. gedr. katoen. 4 bn. do. lappen. 20 vn. bier, *Martin Dyce en co.*
200 kn. thee. 6 do. zijden goederen. 200 ps. zeep. 3 kn. spiegeltjes. 1 do. brillen. *Tjia Kiekbie.*
1 bl. chitzen. 32 kn. koopmanschapp. *Lim Djie.*
2 kn. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
22 kn. lijnwaden. *Ko Tjoeijong.*
34 kn. koopmanschapp. 1000 ks. zeep. 241 zakk. dammer. *Gouw Kiankian.*
10 vn. meel. 20 zakk. tarwe. 30 kn. rozijnen. 2 pic. ijzer. 7 kn. zeep. 5 do. koopmanschap. *Sie Yoetiong.*
3 kn. knoopen. *Busing Schröder en co.*
28 kn. koopmanschapp. *Ko Kengtay.*
50 kn. koopmanschapp. *Lim Seng.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Whampoa*, gez. van der Hoff. agt. Kopersmit en co.

550 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Lading voor Tjilatjap.

1 tromm. kleedingstukken. 2 kn. provisien. 1 pak 1 omberdoos. 2 vs. provisien. *Gouija.*
33 kn. aardewerk. 1 do. meubelstukken. 1 do. chitzen. 20 ongebl. katoen. *N. H. M.*
1 ijzeren hek. *Tiedeman en van Kerchem.*
188 stav. ijzer. 5 pic. hoepel ijzer. *N. H. M.*
1 kt. provisien. 8 do. wijn. 2 do. gember. 1 do. lampen. 2 vs. boter. 1 kt. bier. *van der Meulen en co.*
15000 goenie zakken. *N. H. M.*
2 keld. genever. 1 kt. diversen. *Lauran en van Walcheren.*
2 vn. koolteer. 3 vs. spijkers. 2 do. verf. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
5 kn. ijzerood. 1 vt. spijkers. 1 kt. monsters. *N. H. M.*
4 kn. bitter. 25 keld. genever. 1 do. lijnolie. 1 vt. zwd. teer. 1 kt. blad koper. 2 vt. koperen spijkers. 30 bladen zink. 1 vt. zink spijkers. 2 kn. glazen ruiten. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
10 vn. bier. 20 do. wijn. 6 do. azijn. 2 keld. zuren. 4 kn. provisien. 1 do. bitter. 1 kn. kasen. 1 kt. hagel. 20 vs. boter. 30 ks. cognac. 50 keld. genever. *van der Meulen en co.*
5 pic. goenie zakken. *N. H. M.*
1 tromm. modewaren. *Tiedeman en van Kerchem.*
56 kn. madapollam. *N. H. M.*
1 kt. wijn. 1 diversen. *van Riet en ter Gouw.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Futahool Moebarok*, gez. Moh. Said.

1 kt. medicijnen. 1 rol papier. 1 kt. vijlen. 1 do. schroeven en soldeersel. 20 kluwen garen. 1 zak hennep. 1000 steenen. 1 vt. ijzer boorsels. 1 tros touw. 2 vs. spijkers. 1 bos staaf koper. 1 vt. zeep. 15 pn. plaat ijzer. 8 stav. ijzer. *Tiedeman en van Kerchem.*
37 pic. zw. peper. 10 do. ijzer. *Aboekasiem.*
25 kn. ongebl. katoen. 1 do. madapoll. 3 do. sarongs. 40 pic. zwd. ijzer. 5 tonn. staal. *Moh. Yasin.*
5 kn. koopmanschappen. *Ong Ghiho.*
100 keld. genever. *van Riet en ter Gouw.*
13 kn. koopmanschappen. *Pang Tiamhong.*
eenige scheeps goederen. *Gouvernement.*

Naar Nederland per ned. bark *Paul John*, gez. Hulsinga. agt. de Weerdt Ruijl en co.

1600 pic. tin. 3580 do. koffij. 153 do. rotting. 6848 35/100 do. suiker. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tagal en Pecalongan per ned. bark *Haamstede*, gez. de Boer. agt. van Ommeren Rueb en co.

600 pic. tin. 80 do. rotting. *N. H. M.*

Voor Tagal.

15000 ps. goeniezakken. *N. H. M.*

Voor Pecalongan.

10,000 ps. zakken. 5 gewigten. 1 kt. stopflesschen. *N. H. M.*

Naar Samarang per ned. schip *Adolf van Nassau*, gez. Meester. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

1 kt. regaal. *Agenten.*
12 kn. amphioen. 2 do. kleedingstukken. 10 vn. wijn. 1 vt. spijkers. 2 kn. ijzerwerk. 59 coll. verfwaren. 6 veeren 1 boss. ijzer. 72 coll. diversen. *Gouvernement.*

Naar Singapore per Eng. *Loch Lomond*, gez. Rowley. agt. Maclaine Watson en co.

241 kn. manufact. 343 bn. do. 315 vn. bier. 40 coll. touwwerk. 18 vn. hagel. 216 geweren. 2 kn. machinerien. 1 wiel. 1 kt. werktuigen. 1 do. boeken. *Aanboord gebleven lading van Glasgow.*

Naar Nederland via Padang per ned. bark *Willem Daniel*, gez. de Meester. agt. Paine Stricker en co.

262 pic. gomelastiek. 9800 ps. zakken. *Agenten.*

Naar Cheribon en Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Levert en co.

5 kn. blad koper. *Bond.*
150 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Pecalongan per ned. ind. bark *Batavia*, gez. Tjia Kiang.

88 kn. koopmanschapp. 2 bn. geel katoen. 7 ps. chitzen. *f* 1000 rec. aan kop. munt. *Oeij Tiauseng.*
2 kasten. 25 ps. hammen. 85 do. ger. vleesch. 10 vs. gez. do. 10 do. rolpens 10 do. saucijsen. 5 do. tongen. 10 kn. eau de cologne. 50 vs. boter. 15 ps. kasen. 10 keld. zuren. 25 blikk. zalm. 3 kn. ansjovis. 50 vs. haring. *Kopersmit en co.*
8 kn. madapoll. 5 do. cambrics. 3 bn. garen. *Said Aloewie Atas.*
3 kn. chitzen. 2 do. kain pandjange. 3 bn. garen. *Oeij Tianseng.*
2 kn. cambrics. 1 rollaken. 1 kn. madapoll. 1 do. gebl. katoen. 2 bn. garen. *Said Aloewie Atas.*
1 kt. medicijnen. 1 pak bezems. 1 do. 2 knapen. 1 kt. zijde. 1 piano. 1 ps. blad koper. 1 kt. planten. 1 plank. *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Havre via Padang per ned. bark *Benjamin Sanier*, gez. Teulard. agt. Suermondt en co.

740 pic. tin. 6500 ps. ledige zakken. *Cezard en co.*
54 kn. jap. goederen. *Vaupel en co.*
57 kn. wijn. 1 do. quininie. *Busing Schröder en co.*
1 kt. ink. 2 jap. kabaaijen. *Cezard en co.*

Naar Samarang en Bandjermassing per ned. bark *Faidool Rachman*, gez. Said Abdul Rachman Ba-alie.

1 kt. medicijnen. 13 do. gedr. katoen. 10 do. manufact. 18 kn. kramerijen. 3 do. coralen. 3 do. muzijk instrument. 2 do. madapoll. 2 do. hemden. 2 do. modewaren. 1 do. ijzerwerk. 8 do. shirtings. 1 do. jaconets. 4 do. glaswerk. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
20 vn. meel. 8 kn. zeep. 20 do. glazen ruiten. 1 do. coralen. 8 do. glaswerk. 18 do. blikken. 2 do. ijzerwerk. 15 vs. verf. 1 k.. wit katoen. 1 do. diversen. 100 pic. dadels. 1 kt. bostels. *Sie Yoe Tiang.*
5 kn. kain pandjang. 1 do. doeken. 4 do. chitzen. 2 coll. ginghams. 1 kt. slendangs. 3 do. rozijnen. *Thee Jikoij.*
29 tross. touw. 6 vs. spijkers. 1 kt. do. 5 vn. pik. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
4 kn. jap. lakwerken. *v. d. Biesen en co.*
2 banken. 30 stoelen. 2 kasten. 1 ledikant. 2 consoles. 4 tafels. 4 knapen. *Munder.*
2 kn. speelkaarten. 280 tobb. staal. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
20 kn. gedr. katoen. *Martin Dyce en co.*
100 keld. genever. uit entrep. *van Riet en ter Gouw.*
10 vn. cognac. *Bahre en Kinder.*
1 kt. ijzerwerk. *Lim Seng.*
1 kt. diversen. *Tiedeman en van Kerchem.*
30 kn. manufact. uit entrep. *Adam en co.*
1 kt. porcelein. 2 do. glaswerk. 1 do. zeep. 10 absijnth. 8 do. janes. 10 champagne. 3 stell. koffers. 1 ijzeren kast. *Vaupel en co.*
3 kn. schilderijen. 16 do. vruchten op water. 6 do. provisien. *Platon.*
275 pic. zwd. ijzer. 48 kn. glazen ruiten. 3 do. kain pandjang. 5 do chitzen. 2 do. naalden. 1 do. wit katoen. 7 do. naaigaren. *Koe Tjee Eng.*
12 kn. shirtings. *Burt Myrtle en co.*
50 zakk. gram. *Joseph*
20 kn. ongebl. katoen. 5 do. rood katoen. 2 do. slendangs. 2 do. doeken. 3 do. chitzen. 5 do. *Lim Seng.*
14 kn. madapollam. *Said Aloewie Atas.*
22 kn. gedr. katoen. 1 vt. brandy. 20 kn. kruid. *Adam en co.*
6 bn. katoen. 22 kn. koopmanschapp. *Tan Malek.*
1 kt. wijn. 23 do. bier. *van der Meulen en co.*
30 kn. siropen. 3 do. koeken. *D. N. Buijs en co.*

Lading voor Bandjermassing.

100 pic. zwd. ijzer. 20 do. lood. 20 tonn. staal. 4 kn. sarongs. *Moh. Yasin.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Jason*, gez. Lourens. agt. Reijnst en Vinju.

8 kn. jap. goederen. 3 do. vruchten. 1 do. sigaren. 1 rol. 9 kn. diversen. 2 lansen. 16466 ꝑ tabak. 150 pic. tin. 50 do. rotting. 2613 60/125 do. rijst. 10 60/125 do. djagong. 5872 50/125 do. suiker. *Agenten.*
253 52/100 pic. was. *N. H. M.*
4649 pic. suiker. 1330 ps. buffelhuiden. *Cezard en co.*
10/m. man. sigaren. uit entrep. *Paine Stricker en co.*
10 kn. specie. *Gouvernement.*
1 kt. jap. goederen. *Ducommun en Bornand.*
3 kn. vruchten. 1 do. gember. 1 do. monsters. *van Ommeren Rueb en co.*
120 coll. diversen. *Suermondt en co.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 23 tot en met den 30 April 1857.

AANVOER.

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Sayan Maskoer*, gez. Said Abdulla.

16,346 boss. bindrotting. 16,630 ps. kadjang en maloeka matten. *Order.*

Van Macassar over Soerabaija per ned. ind. bark *Snuffelaar*, gez. Oewa Raga.

230 pic. was. 170 do. soija en poelasarie-bast en 170 do. bindrotting. *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland per Deens. schip *Wodan*, gez. J. Matthiessen.

99 pic. peper. uit entrep. *Dorrepaal en co.*
86 pic. bindrotting. 3,216 do. rijst. 946 do. suiker en 600 ps. buffelhuiden. *Wermuth en co.*

Naar Nederland per ned. bark *Calypso*, gez. D. Nolles.

1 kt. neteldoek. 2000 koehuiden. 914 ꝑ indigo. 247 pic. tamarinde. 69 do. rijst. 1223 do. suiker en 32 do. kaneel. *C. Damnitz en co.*
1127 en een halve ꝑ indigo. *Oliphunt en co.*
26,392 ꝑ indigo en 487 pic. suiker. *B. Kopersmit en co.*
7 kn. en 1 tromm. diversen. 220 pic. rijst. 18,525 en een halve ꝑ indigo. 863 ps. koe en buffelhuiden. 299 pic. suiker. 1 kt. jap. voorwerpen 54 pic. peper. en 50 kn. kamfer. uit entrep. *Dorrepaal en co.*
4 kn. foelie en notenmuscaat. *van Maanen en co.*
658 bn. tabak bladeren. *Wermuth en co.*
8934 ꝑ indigo en 1 kt. thee en eenige chin. thee-potjes. *van den Broek en Veeckens.*
1 keld. foelie. notenmuscaat en kaneel. *MacNeill en co.*

Naar China per Br. bark *Solon*, gez. C. Gardes.

25 pic. rijst. 2 do. koffij en 1 kt. geweeren. uit entrep. *C. Damnitz en co.*
280 pic. bindrotting. 4,116 do. rijst. *Beh Engtjioe.*
1,120 pic. rijst. *Lie Kotien.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 21 tot en met den 28 April 1857.

AANVOER

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Tatas Banjarmassing*, gez. Sarief Mohamat. agt. Gezagvoerder.

2916 boss. rotting. 1460 stuks maloekoe matten. 7820 do. kadjang do. 250 do. planken. 5 66/100 pic. was. *Gezagvoerder.*
1120 boss. rotting. 10,000 stuks maloekoe matten en eenige kleinigheden. diverse *Arabieren.*

Van Koetie per ned. ind. bark *Said Maskoer*, gez. Ibrahim. agt. Gezagvoerder.

51,000 boss. rotting. *Ruhidin.*

Van Balie per ned. ind. brik *Moestarie*, gez. S. M. b. H. Alhabsaey. agt. Gezagvoerder.

750 pic. rijst. *Gezagvoerder.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Djelanie*, gez. S. M. b. Alie. agt. Gezagvoerder.

1 kt. lijnwaden. 5 do. wijn. 1 do. beschuit. *Gebr. Kooken en co.*
1 kt. koperwerk. *Royer.*
1 kt. gordels. 1 pak. monster. *B. van Leeuwen en co.*
3 kn. lijnwaden. 1 do. monster. 16 pakk. katoenen lappen. *Ruyl Cramer en co.*
6 kn papier. 1 pak. diversen. *Schimmelpenninck en co.*
1 bl. laken. *McMillan Marten en co.*
10 kn. rhijnwijn. *Mathieu en co.*
4 kn. lijnwaden. 2 pakk. boeken, *Order.*
50 coll. lijnwaden. medicijnen, koopmanschappen en kleinigheden. diverse *Arabieren* en *Chinezen.*

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Zuid-Beveland*, gez. H. C. A. Boers.

2255 schuitjes tin. *N. H. M.*
124 97/100 pic. rotting. 32 stuks hoehuiden. 52 do. buffelhuiden. 17 pic. gutta percha. 7 vs. melasse. *B. J. van Eck en co.*
1773 73/100 pic. tabak bladeren. *Adam en co.*
5084 97/100 pic. suiker. 1000 stuks buffelhuiden. *Fraser Eaton en co.*

Naar Balie per Eng. schoener *Sidney*, gez. Brown.

5 kn. binares amfioen. *Sech Achmat bin Alie Baradoen.*

Naar Nederland via Batavia per Amer. schip *Jenny W. Paine*, gez. Colburn.

12,000 pic. rijst. *Fraser Eaton en co.*

Naar Borneo per ned. ind. bark *Cornia*, gez. Kamaludin.

1 kt. gedr. katoen. *Fraser Eaton en co.*
5 bn. madapollams. *Adam en co.*
f 2000 zilv. munt. 25 1/2 pic. jav. tabak. 10 do. suiker. 10 do. aardappelen. *Kamaludin.*

Naar Balie per ned. ind. bark *Beksing*, gez. Oeij Boenko.

1 kt. shirtings. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. binares amfioen en 2 kn. roode katoen. *Fraser Eaton en co.*

Naar Balie per ned. ind. schoener *Venus*, gez. Kerto.

187 stav. zwd. ijzer. *McMillan Marten en co.*
30 kn. suijdrenk en 2 do. binares opium. *Fraser Eaton en co.*

Naar Samarang per ned. schip *Jan Pieterszoon Koen*, gez. J. Verloop.

50 krandj. beenderen. 20 do. beenzwart. 1 kt. asphalt. 4 kisten 2 geemb. kt. koopmanschapp. 1 kt. kleinigheden. 3 pipas stooters. 1 wagenbos en 6 kamraden. eenige artikelen. 1 kt. regaal. *Fraser Eaton en co.*
4 st. ijzerwerk. machinerien. *B. J. van Eck en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.